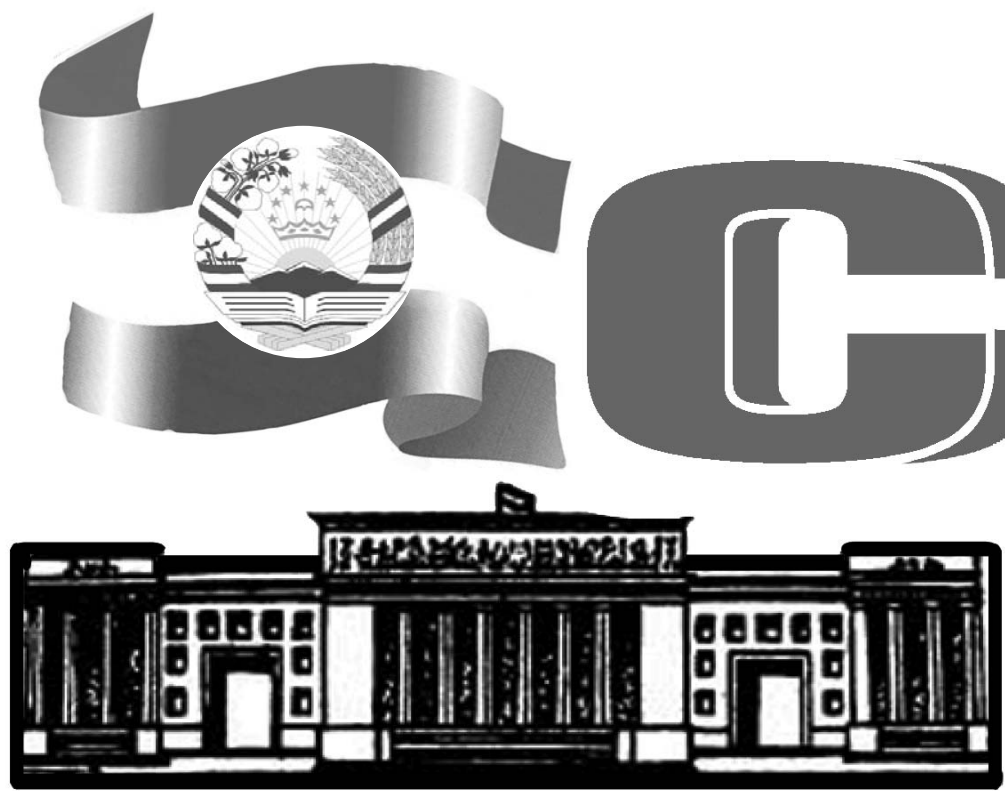

Конститутсия - кафолати рушди ҷомеаи адолатпарвар ва волоияти қонун

ҶАМҲОРИЯТИ ТУРКМЕНИСТОН

МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Нашрияи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

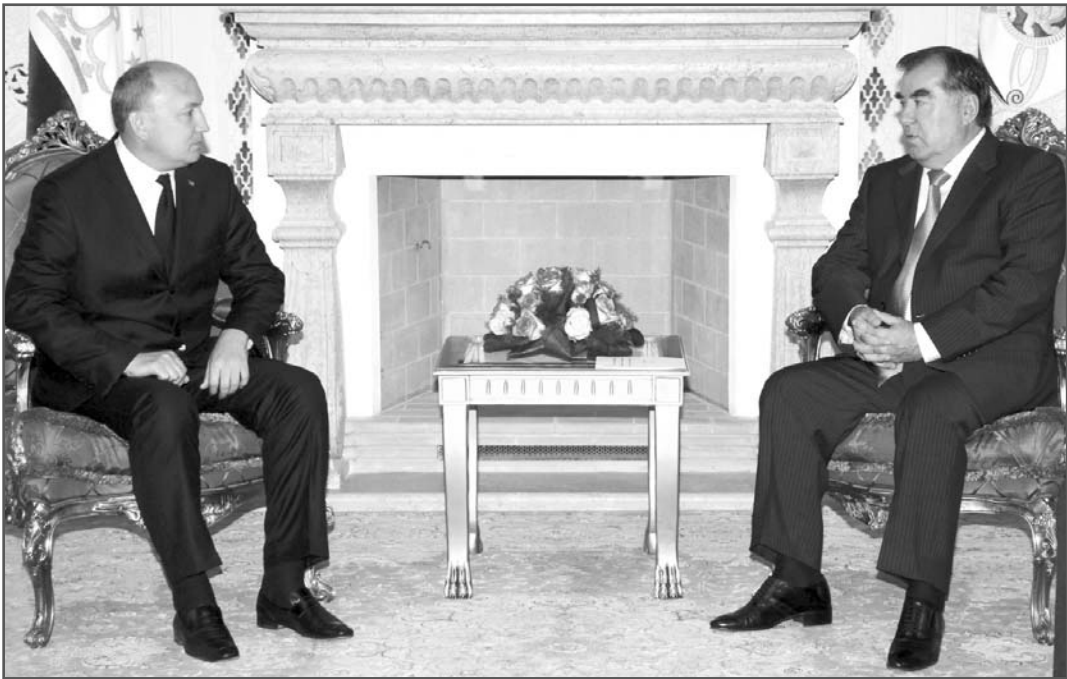
№96-97 (2923-2924)

ҶУМЪА,
27 ИЮЛИ СОЛИ 2012

Соли
бисту дуҷуми нашр

Аз 1 январи соли 1991
чоп мешавад

Мулоқот бо вазири молияи Туркменистон Давлаткелди Содиков

25 июли соли 2012 Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон ҳамраиси Комиссияи байниҳукумати хамкории иқтисодӣ-тиҷоратӣ ва илмӣ-техникии Тоҷикистону Туркменистон, вазири молияи Туркменистон Давлаткелди Содиковро ба ҳузур пазируфт.

Дар мулоқот масоили хамкории гуногунҷанбаи Тоҷикистону Туркменистон ва ҷоннок намулдани кори Комиссияи байниҳукумати хамкории иқтисодӣ-тиҷоратӣ ва илмӣ-техникии ду кишвар баррасӣ шуд.

Таъкид гардид, ки ҳаҷми мубодилои тиҷорати Тоҷикистону Туркменистон, ки дар соли 2011 ҳамагӣ ба 194 миллион доллари амриқӣ баробар будааст, ба имконии захираҳои фаровони рушди хамкорӣ ҷавобгӯ нест.

Аз ин хотир ихзори боварӣ карда шуд, ки кори комиссияи муштарак ва сафари расмӣи қарибулқувуқи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Туркменистон ба ин раванд тақони ҷиддӣ мебахшанд.

Интизор меравад, ки зимини сафар дар Туркменистон миёни ду кишвар як зумра санадҳои нави муҳим доир ба густариши хамкорӣ дар соҳаҳои гуногун ба имзо мерасанд.

Дар мулоқот хамчунин доир ба рушди хамкории минтақавӣ ва мусоидат ба бозсозии иқтисодиёт ва ҳаёти ошоишта дар Афғонистони ҳамсоя гуфтугӯ сурат гирифт.

www.president.tj

Гуфтугӯи телефонӣ бо Президенти Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон Ҳомид Карзай

25 июли соли 2012 байни Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ва Президенти Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон Ҳомид Карзай гуфтугӯи телефонӣ баргузор гардид.

Ҷонибҳои дар бораи ҳаѵодиси дар Вилояти Мухтори Қўҳистони Бадахшони Тоҷикистон руҳода ибрози назар намуда, таъкид карданд, ки истиқрори вазъ ва таъмини оромиву амнияти мардуми минтақа ҳадафи унда ва асосии саъѵо талошхоест, ки дар ин ҷода ба ҳарч дода мешавад.

Сарварони ду кишвари дўст ба муѵофика расиданд, ки аз ду ҷониб иқдоми муассире пѵеда хоҳанд шуд, то вазъи оддин марзҳои

Афғонистону Тоҷикистон ва пешғирӣ намулдани ҳар гуна аъмоли террористӣ ва зиддиқонунӣ дар он таъмин гардад.

Президенти Афғонистон Ҳомид Карзай аълом дошт, ки бо дастури ӯ ба ҷониби сарҳад, алаҳқусус минтақаи хаммарзи Хоруғ, неруҳои иловагӣ низоми ва марзбонӣ фириштада хоҳад шуд, то татбиқи ҳадафҳои дар боло баёншуда таъмин гардад.

Сарварони ду кишвар таъкид намулданд, ки байни роҳбарияти Афғонистону Тоҷикистон ва ниҳодҳои марбутиан ҳар ду мамлакат то ҳалли ниҳони ин қазия иртиботи доимӣ ва муассир барқарор хоҳад буд.

www.president.tj

Маҷлиси ғайринаѵбатии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

25 июли соли 2012 тахти раёсати Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон маҷлиси ғайринаѵбатии Ҳукумати мамлакат баргузор гардид.

Дар маҷлис масъалаҳои умдаи ҳаёти ҷории кишвар, хусусан вазъи кунунии шаҳри Хоруғи Вилояти Мухтори Қўҳистони Бадахшон мавриди баррасии ҳамҷониби қарор гирифт.

Дар оғоз гузориши Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон Шерхон Салимзода ва аъзои гуруҳи ҳукумати вазири меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли Маҳмадамин Маҳмадаминов ва Президенти Академияи илмҳои Тоҷикистон Мамадшо Илолов оид ба таъмини ҳамаҷониби қарор гирифт.

Дар оғоз гузориши Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон Шерхон Салимзода ва аъзои гуруҳи ҳукумати вазири меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли Маҳмадамин Маҳмадаминов ва Президенти Академияи илмҳои Тоҷикистон Мамадшо Илолов оид ба таъмини ҳамаҷониби қарор гирифт.

26 июли соли 2012 Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон вазири Умури дохилии Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон Бисмиллоҳон Муҳаммадӣ ва раиси умурии Амнияти миллии Афғонистон Раҳматулло Набилро, ки бо як ҳайати бонуфузи роҳбарияти сохторҳои қудратии кишваршаро ба Тоҷикистон тағшир овардаанд, ба ҳузур пазируфт.

Дар мулоқот масоили хамкории амнияту низоми ду кишвари ҳамсоя, аз ҷумла

ҳифзи муштарак сарҳади Тоҷикистону Афғонистон, пешғирӣ аз пахшавии терроризму ифротгарӣ, қочоқи яроқи аслиҳа ва маводи муҳаддир баррасӣ шуд.

Таваҷҷуҳи зиёд ба пузӯр намулдани ҳифзи сарҳади ду кишвар дар минтақаҳои баландқӯҳи Бадахшон, аз ҷумла қитъаҳои наздик ба шаҳри Хоруғи Тоҷикистон зоҳир гардид.

Роҳбарони мақомоти амнияту низоми Афғонистон бо итминон ихзор доштанд, ки барои пузӯр намулдани ҳифзи сарҳади муштарак аз ҷониби кишвари худ ва ҷилағиғӣ аз сарҳадшиканини гуруҳҳои мусаллаҳи ҷангиён

ва қочоқбарон ҷораҳои фаврию муассир меандешанд. Аз ҷумла иттилоъ дода шуд, ки як гуруҳи ҷангиёну қочоқбарони афғон, ки бо ҷинояткорони муқими Хоруғ хамкорӣ доштанд, дар ҳоли Афғонистон аллақай дастғир шудаанд ва хамгирони сохторҳои дахлдори ду кишвар дар ду ҷониби марз босамар идома дорад.

Гуфтугӯи судманд хамчунин доир ба авзои кунунии Афғонистон ва нақшаҳои минбаъдаи хамкорӣ, аз ҷумла баъди ҳуруҷи неруҳои байналмилалӣи посдори сулҳ аз ин кишвар сурат гирифт.

www.president.tj

АХБОРИ РОҲБАРΙΑТИ ВИЛОЯТИ МУХТОРИ ҚЎҲИСТОНИ БАДАХШОН БА САРВАРИ ДАВЛАТ

26 июли соли 2012 ба Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон раиси Вилояти Мухтори Қўҳистони Бадахшон Қодирӣ Қосим ва раисони ноҳияҳои Рўшон, Ванҷ, Дарвоз, Роштқалъа, Шугнон ва Ишқошим оид ба вазъи иҷтимоию сиёсии шаҳру ноҳияҳои вилоят ахбор доданд.

Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон ба онҳо доир ба васеъ ба роҳ мондани қорҳои фаҳмондаҳиҳ дар миёни мардум, пешғирӣ аз амалҳои иғѵогарона, таъмини амуи суботи иҷтимоӣ ва ба қорҳои созандагӣи ободони сафарбар кардани аҳоли супоришҳои мушаххас дод.

www.president.tj

Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Оид ба тағйир додани номи баъзе маҳалҳои аҳолинишини ноҳияҳои Роштқалъа, Ишқошим, Шугнон ва Ванҷи Вилояти Мухтори Қўҳистони Бадахшон

Пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро «Дар бораи илтимосномаи Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Қўҳистони Бадахшон «Оид ба тағйир додани номи баъзе маҳалҳои аҳолинишини ноҳияҳои Роштқалъа, Ишқошим, Шугнон ва Ванҷ» тахти № 326 аз 30 июни соли 2012 баррасӣ намуда, мутобиқи моддаи 23 Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тартиби ҳалли масъалаҳои сохти марзиви маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон» Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Номи деҳоти Тавдем ба деҳоти Гадолиев Курбоншои ноҳияи Роштқалъа, номи деҳоти Ишқошим ба деҳоти Юсуфбеков Рустамбеки ноҳияи Ишқошим, номи деҳоти Сохчарв ба деҳоти Ширинҷонови Мирзочон, номи деҳоти Дарморакх ба деҳоти Шаҳбозов Ғарибшои ноҳияи Шугнон, номи деҳоти Ванҷ ба деҳоти Абдуллоев Маҳмадуллои ноҳияи Ванҷ тағйир дода шаванд.

Раиси Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон М.УБАЙДУЛЛОЕВ
ш. Душанбе, 19 июли соли 2012 №400

Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар бораи аз вазифаи судияи Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бозхонд намулдани Нуров Н.Э.

Пешниҳоди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро баррасӣ намуда, мутобиқи банди 2 моддаи 56 Конститутсияи (Сарконуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Нуров Нур Эрмонович аз вазифаи судияи Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бозхонд карда шавад.

Раиси Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон М.УБАЙДУЛЛОЕВ
ш. Душанбе, 19 июли соли 2012 №405

Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар бораи судияи Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб намулдани Қодиров Т.И.

Пешниҳоди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро баррасӣ намуда, мутобиқи банди 2 моддаи 56 Конститутсияи (Сарконуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Қодиров Тоҷидин Исмоилулович судияи Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб карда шавад.

Раиси Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон М.УБАЙДУЛЛОЕВ
ш. Душанбе, 19 июли соли 2012 №407

Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар бораи судияи Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб намулдани Акрамов А.М.

Пешниҳоди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро баррасӣ намуда, мутобиқи банди 2 моддаи 56 Конститутсияи (Сарконуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Акрамов Ахтам Маҳрамович судияи Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб карда шавад.

Раиси Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон М.УБАЙДУЛЛОЕВ
ш. Душанбе, 19 июли соли 2012 №409

Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар бораи интиҳоб намулдани узви Қумитгаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба таъини асосҳои конститутсионӣ, ҳуқуқу озодиҳои инсон, шаҳрванд ва қонуният

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Абдурахмонов Сандумрон Назарович узви Қумитгаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба таъини асосҳои конститутсионӣ, ҳуқуқу озодиҳои инсон, шаҳрванд ва қонуният интиҳоб карда шавад.

Раиси Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон М.УБАЙДУЛЛОЕВ
ш. Душанбе, 19 июли соли 2012 №412

Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Оид ба тағйир додани номи баъзе маҳалҳои аҳолинишини шаҳри Қайроққуми вилоти Сугд

Пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро «Дар бораи пешниҳоди Маҷлиси вакилони халқи вилоти Сугд «Оид ба тағйир додани номи баъзе маҳалҳои аҳолинишини шаҳри Қайроққум» тахти № 329 аз 30 июни соли 2012 баррасӣ намуда, мутобиқи моддаи 23 Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тартиби ҳалли масъалаҳои сохти марзиви маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон» Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Номи деҳаҳои зерини шаҳри Қайроққум:

деҳаи Қасканаи шаҳраки Зарнисор ба деҳаи Навобод деҳаи Қаромазори шаҳраки Адрасмон ба деҳаи Зарнашма деҳаи Замбаракӣ шаҳраки Адрасмон ба деҳаи Гулшан деҳаи Таризгани шаҳраки Адрасмон ба деҳаи Гулдара

тағйир дода шаванд.

Раиси Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон М.УБАЙДУЛЛОЕВ
ш. Душанбе, 19 июли соли 2012 №402

Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар бораи муовини якуми Раиси Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб намулдани Ашӯров М.М.

Пешниҳоди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро баррасӣ намуда, мутобиқи банди 2 моддаи 56 Конститутсияи (Сарконуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Ашӯров Маҳмудҷон Муъминович муовини якуми Раиси Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб карда шавад.

Раиси Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон М.УБАЙДУЛЛОЕВ
ш. Душанбе, 19 июли соли 2012 №406

Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар бораи судияи Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб намулдани Тошев С.

Пешниҳоди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро баррасӣ намуда, мутобиқи банди 2 моддаи 56 Конститутсияи (Сарконуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Тошев Савридун судияи Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб карда шавад.

Раиси Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон М.УБАЙДУЛЛОЕВ
ш. Душанбе, 19 июли соли 2012 №408

Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар бораи судияи Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб намулдани Шоинов М.А.

Пешниҳоди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро баррасӣ намуда, мутобиқи банди 2 моддаи 56 Конститутсияи (Сарконуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Шоинов Мирзо Алимардонович судияи Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳоб карда шавад.

Раиси Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон М.УБАЙДУЛЛОЕВ
ш. Душанбе, 19 июли соли 2012 №410

Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар бораи тағйир додани ҳайати Қумитгаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳамоҳангсозии фаъолияти Маҷлиси миллии бо Маҷлиси намояндагон, ҳокимияти иҷроия, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, воятаҳои ахбори омма ва робитаҳои байнипарламентӣ

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Абдурахмонов Сандумрон Назарович бинобар узви Қумитгаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба таъини асосҳои конститутсионӣ, ҳуқуқу озодиҳои инсон, шаҳрванд ва қонуният интиҳоб гардидаани аз ҳайати Қумитгаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳамоҳангсозии фаъолияти Маҷлиси миллии бо Маҷлиси намояндагон, ҳокимияти иҷроия, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, воятаҳои ахбори омма ва робитаҳои байнипарламентӣ бароварда шавад.

Раиси Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон М.УБАЙДУЛЛОЕВ
ш. Душанбе, 19 июли соли 2012 №413

(Идома аз шумораи гузашта)

Аз ин хабар хулоса баровардан лозим нест, ки Тоҷикистон барин давлатҳои «камбазист» ба куллаҳои нави илм бароида наметавадиста бошанд. Зарбулмасале, ки қаблан ба ёд овардед, дар ин маврид ҳам ба кор меояд: «қорро корд мекунад, на ғилоф». Хушбахтона, математика ва физика назарӣ барин соҳаҳои илм низ ҳастанд, ки барои кашфиёти бунёди қардан каламу коғоз кофист, фақат одамони соҳибистеълод намерасанд! Дар физика ҳастанд низ имкон аст, ки олимони тоҷик бо истифода аз озмоишҳои балиандқӯҳ ба қомебҳои назаррас ноил гарданд. Хушбахтона, аз заминии шoirхези мо ризбёндононе мисли Муҳаммади Хоразмӣ ва Умари Хайём низ бархостаанд, ки номашон дар китоби таърихи ҷаҳонии илми математика сабт шудааст. Дар замони Шӯравӣ ҳам мо мактабҳои бонуфузи математикӣ доштем, ки академикҳо Абдуҳамид Ҷўраев ва Камолиддин Бойматов, инчунин устоди ман профессорони донишгоҳи Воронеж Темур Собиоров намояндаҳои шонистаи онҳонд.

Мамадшо ИЛОЛОВ: - Барои вусъати ҳамкории илмӣ байналмилалӣ хусусан ҷаҳорҷуби Иттиҳоди Давлатҳои Мустиқӣ, Созмони Ҳамкории Шанхай ва Созмони Ҳамкории Иқтисодӣ (ЭКО), ки тақшилотҳои минтақавианд, мусоидат мекунад. Як маркази байналмилалӣ илмӣи техникӣ низ ҳаст, ки онро кишварҳои мутараккии Ғарбу Шарк (Амрико, Иттиҳоди Аврупо, Япония ва Кореяи Ҷанубӣ) дар хошияи барномаи байналмилалӣ оид ба гирифтани пеш паҳн шудани донишу технологияи харбии атомӣ 27 ноябри соли 1992 барои кишварҳои пасошӯравӣ таъсис карда буданд. Ман навақас аз маҷлиси навбатии ин марказ баргаштам, ки дар Москва доир шуд. Маркази маъмур сохдон охир барои Тоҷикистон зидда аз 20 грант ҷудо кард. Ҳаҷми ҷамъулҷамъи маблағгузориҳои маркази маъмур таваассути грантҳои 12 миллион долларӣ амрикоиро ташкил медиҳад, ки ёрии назарраси байналмилалӣ барои рушди илм дар ҷумҳурии мо.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Тақшилотӣ Созмони Миллаи Муттаҳид оид ба маориф, илм ва фарҳанг (ЮНЕСКО) ҳам гранту лоиҳаҳои байналмилалӣ дорад, ки хусусан барои илмҳои гуманитарӣ мӯйфид мебошад. Инро ман худам хангоми ҳузури ҷумҳураам дар идораи марказии ин муассисаи бонуфузи байналмилалӣ ба унвони мушовири илмӣи намояндагии домини СССР дар ЮНЕСКО (Париж) санҷидам. Роҳи ба манфиати илмӣи академӣ самаранок истифода бурдани ЮНЕСКО-ро Бобоҷон Ғафуров нишон дода буданд. Эшон меғуфтанд, ки муассисаҳои илмӣ ва олимони барҷастаро зарур аст, ки ба умеди грантҳои маъмулии ЮНЕСКО навиштаста, худашон лоиҳаҳои байналмилалӣи муҳиму муҳрамон пешниҳод намоянд. Махз бо ташаббуси илмӣи ташкили Б.Ғафуров буд, ки дар ибтидои солҳои ҳафтодум ЮНЕСКО лоиҳаи «Таърихи тамаддуноҳои Осиёи Марказӣ»-ро қабул карда, Институтӣ шарқшиносии Москва ба навиштани он мутахассисони варида, аз ҷумла донишмандони Академияи мо (М.С.Осимов, Б.А.Литвинский, Н.Н.Неъматов ва дигарон)-ро ҷалб намуд.

Мутаассифона, вазоратҳои дахлдор ва ҳатто Академияи илмҳо ба истифодаи имконоти имтиёзҳои ЮНЕСКО чандон рағбат намекунад. Ба ҳар ҳол мо ҳанӯз дар ЮНЕСКО намоиядагии доимӣ надорем. Ва ҳол он ки кишварҳои туркзабонӣи дунё хеле ғаёлоанд. Ғаф фақат болон имкониятҳои моддии онҳо нест, ки аз Тоҷикистон дида ба маротиб бақувваттаранд, обрӯи ҷаҳонии сафирҳои низ нақши равшан дорад. Гуфтаи кофист, ки намоиядагии Қазоқистонро дар ЮНЕСКО Олжас Сулаймонов сарварӣ мекунад. Чингиз Айтматов бошад, то дами марғаш намоиядаи Қирғизистон буд.

Аз ин ҷаҳат хабари дар хошияи Рӯи-12 бо Мудири кулли ЮНЕСКО Ирина Бокова мулоқот қардани Эмомалӣ Раҳмон умедбахш буд. Умедворем, ки минбаъд Тоҷикистон дар ЮНЕСКО мақоми шониста бона ҳоҳад дошт.

Мамадшо ИЛОЛОВ: - Дар даврони Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон маданияти тоҷикон ба шоҳроҳи интегратсия ё ҳамиғирои мардумони ҳамзабон ворид шуд, ки боиси хурсандии мост, зеро тоҷикон ҳамеша мушотиқ дидор бо бародарони хорчиҳашон буданд. Мо ҳамагон нағд меодонем, ки ин майли табиӣ аз тахтүзехии таърихшироном бармеояд. Ҳамгирони форсизабони се кишвари таърихан ягона хусусан аз он ҷиҳат тамоюли матлуб аст, ки дар маҷрои як суннати таърихӣи фарҳангӣ ҷараён мегирад, сун-

нате, ки забони тоҷикӣ-форсӣ-дарӣ ҳомилу ҳомии ӯст.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Бар асари густариши равоётии фарҳангии Тоҷикистон бо Эронӣ Афғонистон забони адабии тоҷик ба марҳилаи нави рушди таърихӣи ворид шуд, ки дар ҷараёни он, пеш аз ҳама ва беш аз ҳама захираи лугавии забонамон тағйир таҷдид меёбад. Ин як воқеаи табиист, фақат як ҷиз боиси нигарониҳои мост. Ҷуноне муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон борҳо ишора қарданд, ки меҳомех, ки дар баробари истиқлолияти сиёсӣи ҷумҳуриамон истиқлолияти фарҳангии халқаомонро низ ҳифз намоем. Бинобар ин, тоҷиконро нашоид, ки ба бародарони ҳамнаҷоду ҳамфарҳангии хорчиҳашон яқтарара, дар сатҳи муносибати бародари хурд ба бародари қалон ё шогирд ба устод пайравӣ намоияд, хусусан ба услуби навиштору шеваи гуфторашон тақдид қардан намезебад.

Мамадшо ИЛОЛОВ: - Дарвоқеъ, нашавад, ки китобу матбуотомонро дар Эронӣ Афғонистон ҳонда, ба осонӣ дарк қунаду мардуми худамон дар фаҳмидани онҳо душворӣ кашад! Ин дастури сиёсӣи мову шумо нест, агар ҳато накунам, дар ин бора устод Аййи низ огоҳонида буданд.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Тақдид яке аз роҳу воситаҳои вусъати забон аст, вале тақдид ҳам хар хел мешавад: эҷодкорона ва кўрқўрона. Дар мавриде, ки манзури назари мост, «тақдид ба ёрон» ба як майлони ноҳуш

моро ба унвони «муассисан илмӣи миллий» муаррифӣ намуда, пешниҳод қардаанд, ки «ёрон» ба муассисаи ягонаи омузиш ва таҳқиқи масъалаҳои забони давлатӣ тақдид диҳем».

Дастури Президент аз хар ҷиҳат маъқулу мақбул аст. Дар зими он ду пешниҳод дорам, ки аз худи мантиқи дастурашон бармеоянд ва дар қисси таҷрибаи ҷаҳонӣ аҳамияти қалони илмӣи ташкили пайдо мекунад. Аввалан, азбаски мақоми нав - муассисаи илмӣи миллий - афзудани нуфузу эътибори илмӣ ва ҳамзамон боло рафтани дараҷаи масъулияти иҷтимоии Институтӣ забон, адабиёт, шарқшиносӣ ва осори хаттиро дар назар дорад, салоҳи қор мебуд, агар воқолати илмӣи ҳуқуқии ин муассисаи академӣро дар татбиқи сиёсати забондорӣ мувофиқан васеътар мешуд. Дар ин маврид мақоми Академияи Фаронас бароямон оинаи ибрат буда метавонист. Бе иҷозати муассисаи маъмур ҳеҷ кас ҳатто ягон вожаи ҷудогона ё истилоҳи ҳоси забони хорчиҳи дар навишторӣ фаронасаӣи истифода бурда наметавад! Аз ин рӯ, айни муддао мебуд, агар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро аз ҷиҳати хатмӣ будани иҷрои қондаҳош ба сойири қонунҳои ҷумҳуриамон расман баробар мекарданд. Ҷаро ки фақат тарси ҷазост, ки пеши худсарии «адабгўфтор»-ҳо охиризамонро гирифта метавон!д.

Сониян, азбаски аз худӣ

алоҳида ниёз надорал. Дар фазон пасошӯравӣ забони русӣ бароямон яке аз воситаҳои муассири муоширати ҳам илмӣи фарҳангӣ ва ҳам сиёсӣи иҷтимоист.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Ҷун суҳан аз муоширати байналхалқӣ рафт, суҳанро аз талқину таъкили зарурати дар миёси минтақан худамон, яъне Осиёи Марказӣ, барқарор қардани хусни тафохум саргози ҳамкорихи мӯйфид муҳим миёни халқҳору кишварҳуд.

Мамадшо ИЛОЛОВ: - Хушбахтона, асарӣ мамлакатҳои минтақаомон, хусусан Қазоқистон ва Қирғизистон, ба ҳамкорихи дарозмӯдлатӣ сиёсӣ, иқтисодӣ, маданӣ ва илмӣ, аз ҷумла аз тариқи вусъат додани робитаҳои байниакадемӣ, бо мо майлу рағбати беш аз пеш доранд. Акун вақти он расида аст, ки роҳбарони академияҳои минтақаомон сари як мизи гуфтугў ништаста, лоиҳаҳои муштарак ҳамкорихи мушаххаси илмӣи технолоғиро тархрезӣ намоияд – онҷунон лоиҳаҳои густурдорӣ, ки аҳамияти ҳам фундаменталӣ ва ҳам минтақавӣ дошта бошанд.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Аслан рисолати илму фарҳанг васл қардан аст, ва фасл қардан! Вале яке аз бахшҳои бағоят муҳиму ҳамеша мубрами илми гуманитарӣ – таърихшироғӣ, ки пули байналхалқӣ шудан вазифаи худофармад ӯст, дар минтақан мо (Осиёи Марказӣ) ба сарғашмаи низоъ мубаддал шудааст. Ҷуночӣ, дар ҷумҳурии

мо аз василату воситаҳои дар ихтироӣ ҳамсоҷаҳубода истифода бурда таовонем, қасе аз ин зарар мебинанд?».

Ақбар ТУРСУНОВ: - Дар Паёми Президент ҳамзамон таъкид шудааст, ки «ҳама нияту халафҳои мо на танҳо ба нафӣи кишвари худамон, балки ба манфиати ҳамаи ҳамсоҷагон, ҳамаи шарикони минтақавии мо мебошанд ва бо нақшау мақсадҳои минтақавӣ ҳамохангиву созгори қомил дорад». Мо танҳо ба манфиати худ ва бар зарари қасе қор қардани нестем, балки сидқан тарафдори ҳамкориву ҳамшарикии баробарнафӣи минтақавӣ ҳастем». Пас, пурсидан равоист, ки ӯзбекистон боз чӣ меҳодад? Тоҷикистон боз чӣ гуна садоқати ҳаққу ҳамсоҷагӣ изҳор намоияд!

Тоҷикон, ки бори гарони озори таърихиро асрҳе қанд ба дўши худ доштанд, дар ҳама бӯядҳои робитаҳои минтақавӣ роҳу тариқи ҳамкорихи мушаххаси меҷуянд, ки рангу раванди ҳамёри дошта бошанд. Ҳамаи масъалаҳои экология ё демография, тақсим ва танзими истифодаи об ва ё зарурати пешгирӣ намудан ё ҳеҷ набуд, қам қардани миёси зарари офатҳои табиёро гирем, ки барои ҳалли ин муволиҳатомези онҳо ҳамаи кишварҳои Осиёи Марказӣ манфиатдоранд.

Ҷунон ки мушкилиаш ҳушиқидани баҳри Арал проблемаи як худи Ҷумҳурии ӯзбекистон нест, хатари фуру рехтани оби қули Сарез ҳам проблемаи танҳо

Иттиҳоди ийроҳиҳои муттаҳидан муҳолифин Саид Абдуллоҳи Нурий шаш маротиба вохўрда, роҳи муросои мудироӣи сиёсиро ҳамроҳ қардад.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Бино ба назарии низоъшинохтӣ, ки дар ҷорҷуби он Созмони Миллаи Муттаҳид дар минтақаҳои ҷанғзадагӣ тадбирҳои мусолиҳатомеzona меандешад, бас қардани ҷанг аз тариқи гуфтушуниди сиёсӣи тарафҳои даргир дар нардбони муроси иҷтимоӣ танҳо зинаи аввал аст. Зинаи соӣ, ки дар истилоҳоти гуманитарӣи ЮНЕСКО сулҳосини пасоихтилофӣ гуянд, низ марҳилаи низоҳт муҳим аст. Ҷаро ки ҳадафӣ асоӣи ва ниҳони марҳилаи маъзур барҳам задани ҳуди заминаи ҳусумату низоъ миёни шаҳрвандони як ҳома (дар мавриди қанги дохилӣ) ва ё ду давлатӣ қангида мебошад. Дар Тоҷикистони пасоҷангӣ фароҳам овардани шароити мусоиди сиёсӣ, ҳуқуқӣ ва психологияи ахлоқӣ барои ба худ овардани ҳомаи аз ҳолати мувоизинати иҷтимоӣ ва рўхунои равонӣ баромадагӣ қори осон набул.

Мамадшо ИЛОЛОВ: - Бояд ҳақиқатингиро бошем: Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар иҷрои ин қори бағоят муҳиму масъули низ саҳми бузург гирифтаанд. Иқдоми ҳастағинопази-рона ва пайвастанӣи эшон дар роҳи ба Ватан барғардонидани мувоҳирону муҷоҳидон ва ба ҳомаи пасоҷангӣи тоҷик интегронидани муҳолифини собиқ,

тадбирҳои саривақтӣ ва муассир барои торумор ё беэзар қардани дастаҳои мусаллаҳ, фароҳам овардани фазон муросои мудиро дар ҳома ва дар низоҳти қор барқарор қардани ҳусни тафохум миёни мардуми шўридаи рақида дар таърихи қадиму қалиди тоҷикон назире надоранд.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Сабақи асосии қанги дохилиаомон ин аст: минбаъд ягонагии рўхунои равонии халқ ва яқпорчиати ҳоқи Ватанро ҳамҷун гавҳарақи қашмӣ эҳтиёт қардан дарқор аст! Ҳеҷ мабод, ки тухми маҳаллароғӣ дар заминии маънавии мо реша гирифта, манфиати умумимиллӣ ва армонҳои умумихалқиро аз мадди назарамон дур қунал.

Мамадшо ИЛОЛОВ: - Ба асарӣ ҳаҷин ҳеҷсои андеша ва умедворихост, ки бо ташаббуси Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон санам имӯи шудани «Со-зишноам умумии истиқрори сулҳ ва ризоияти миллий» (27-уми июн) рӯзи Ваҳдати миллий эълон шуд ва қашни ҳамаослаи он ба феҳристи райи ошмои давлатӣ ворид гарил.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Гузаштагари муҳимтарин унсури менталитети мост. Аз ин ҷиҳат қомилан дуруст ва айни муддао буд, ки Раёсати Олиии кишвар даставасти ҷаъи қушӣи қард, ки ҳоғизаи таърихӣи халқро бедор намоад. Ҷаро ки ҳоғизаи таърихӣи дар шинохти асосату рисолати миллӣи, амикрафти эҳсоси ватандўстию ватандорӣ, худшиносии иҷтимоӣи худогоҳии фарҳангӣ ва умуман рушди маънавии ҳомаи нақши пурағдан дорад. Ин қори муҳим бо иштироки бево-ситаи ба ғаёлолони Академияи илмҳо анҷом пазируфт.

Дар Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон идеали иҷтимоиаомон давлати демократию ҳуқуқбунёд унвон шудааст, ки шақли мушаххасу муосири ҳомаи ормонии мост, ки давлати адолатонии меномилдан. Дар Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон мафҳуми «давлати ягона» низ ҳаст, ки дар Тоҷикистони қунонӣ ба гунаи давлати мутамарказ зухур мекунад. Дар зими ин, аввал бояд шарҳ дод, ки миёни мафҳумҳои давлати мутамарказ ва давлати демократӣ ихтилофе нест. Сониян, дар зинаи ҳозираи таракқиети ҳомаи тоҷик фақат давлати мутамарказе, ки барои дар атрофи мақсуду мароми созандаю воқеӣ муттаҳид қардани ҷумла ийроҳи сиёсӣи иҷтимоӣ қобилу қодир аст, миллатро ба ҳадафӣи муодли таърихнаш рақонида метавонад.

Мамадшо ИЛОЛОВ: - Ҷаноби Оӣи хангоми яке аз вохўриҳои расмиашон (соли 1996) дар бораи зарурати мавқуфнопазири ташаққули Ваҳдати миллий дилсўзона гуфтугў қарда, аз ҳозирин ва таваассуи онҳо аз тамоми мардуми ҷумҳурий пурсида буданд: «Халқи мо қай ба ҳуд меояд? Қай гуриро миллий ва ору номуси миллии мо бедор мешавад? Қай дар тағи дили мардуми мо ватандўстин гарму ҷўшон реша мегирад?».

Дар давоми 15 соле, ки аз он лаҳзаи ҳассос гузашт, роҳбарияти сиёсӣи ҷумҳурий дар

шоҳроҳи ҳарақат ба сўии ваҳдати миллий тадриҳон мушаххас андешид. Дар ин самти сарнавишгосоз ҳадафӣ асоӣи тақомули шуури миллий буд. Ба ҳаҷин нияти неқ аст, ки Раёсати Оӣи бо сарварии Эмомалӣ Раҳмон даставасти ҷаъи қушӣи қард ҳоғизаи таърихӣи халқро бедор намоад. Дарвоқеъ, махз ҳоғизаи таърихӣи, ки дар шинохти асосату рисолати миллат, амикрафти эҳсоси ватандўстию ватандорӣ, худшиносии иҷтимоӣи худогоҳии фарҳангӣ ва умуман дар рушди маънавии ҳомаи нақши пурағдан дорад.

Дар даврони Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон бо иштироки ғаёлолони Академияи илмҳо таҷилии бузургдошти як зумра шахсиятҳои мўтабарии таърихӣи, хусусан ҷеҳроҳи барҷастаи сиёсӣ, илму адаб ва дину мазаҳб, аз ҷумла Исмоили Сомонӣ, Имоми Аъзам, Абубудллоҳи Рудакӣ, Абӯалӣ ибни Сино, Ҷалолиддини Балхӣи Румӣ, Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ, Носири Хусрав, Қамолӣи Хучандӣ ва Бобоҷон Ғафуров барғузгор гардил, ки мувофиқи ҳиммату имқонашон ба рушди тамаддуни тоҷиқу эронӣ саҳм гузоштаанд.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Вақте ки дар Амрико будам, як ҳабарро ҳонда ё шунида ҳайрон мешудам. Дар дарун ва беруни кишварамон одамоне буданд, ки шаққона меурсиданд: дар ҳоле, ки иқтисоди кишвар ба ҳадди бояду шояд тараққӣ намекунаду сатҳу сифати зиндагии мардум нисбатан паст аст, ба ин ҳама

тантанаю дабдабаҳо чӣ ҳоҷат?! Баъзеҳо ийро ба фаҳми худашон дилсўзона гуянд, дигарон бо захрханд меғуфтанд. Лекин ҳақ ба ҷониби онҳо набуд, зеро нақши созандаи омилӣи маънавию дар рушди ҳомаи ба назар намегирифтад.

Худшиносии иҷтимоӣи умумитар қарда гуям, ҳувиати миллий аз худогоҳии таърихӣи сар мешавад. Ҳоғизаи таърихӣи бошад, ҳамҷун муҷассаман ёдмондаҳо аз бурду бохти миллат қувату қудрати бузургӣ муттаҳидқунанда дорад. Ва махз аз қувату рўхунои равонии худогоҳии таърихӣи фарҳангист, ки имрӯз шамоли қиблаи ҷаҳонигаронӣи моро аз пой афтонда наматавонад. Бузургтарин хатари ҷаҳонигаронӣи бошад, ин аст: мавҷи гилолудӣ баҳри шўридааш арзишхооро паҳн мекунад, ки аз галбери мизону меъёрҳои ахлоқии Тоҷикистон барин ҳомаҳои суннатӣи намегузарад.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Аз қадимзамон сар қарда баҳс мешавад, ки сиёсат ба зоти хеш ҳунар аст ё илм. Хулосаи асарият ин аст: агар сиёсат дар қамолӣи маҳорати давлатдорӣ ба амал бароварда шавад, онро бояд ҳам ҳунар ҳонду ҳам илм. Масъала фақат болон шахсиятест, ки барон дар қунон савияи қори хирфаӣ ва дар қамолӣи масъулиятшиносии иҷтимоӣи ба ғаёлияти сиёсӣи пардохтаи таовинистон қодирӣи омил аст.

Қайсо исбот шудааст, ки дар илм, адабиёт ва санат ҳеҷ қасе бе истеълоди фирғи ба қамолӣи ҳунар намерасад. Ба ин ҳулоса бояд низ илова қард: дар сиёсат низ ҳамҷунин. Охир, ҷунон ки Ҳоҷаи Бузургӣи Шероз бо танзу таън фармуда:

На ҳар қӣи тарғи қулаҳ қач, ниходу тунд ништаст, Кулоҳдорнои ошнӣи сарварӣи донад!

Мамадшо ИЛОЛОВ: - Вале дар мактаби шўравӣи ба мо пайвасти талқину таъкид мекарданд, ки ягона эҷодқори таърих халқ аст, халқ бошад, дар худуди қонунҳои қуллино объективне амал мекунад, ки гўёи муҷассаман зарурати мавқуфнопазири таърихӣи бошад.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Бар асарӣ ҳаҷин ақидан яқтарара аст, ки асарияти таърихшироғи ханўз ҳам фақат ба нақли сисиллаи рўйдодҳои иқтисодии сиёсӣ, қангҳо, инқилобу шўришҳо сарғарм шуда, мазмуну мароми маънавии воқеахооро тааммул намекунанд, ва натиҷатан намеқунанд, ки ба маънии ҳоси ҷараёни таърих сарғам раванд. Аммо акун ба ҳаҷон «асарият» ҳам равшан шуд, ки асномаҳои методологияи ҳомаешиносии марқсисти нешад нестанд. Масалан, марқсизм нақши таърихӣи шахсиятро нисбат ба мақоми таърихӣи оммаи халқи нодида нагирад ҳам, онро ба андозаи бояду шояд қард намекунал.

Барои он ки шахсият бори таърихиро ба дўши ҳуқ гирифта бардошта таованд, ба вай пеш аз ҳама ду ҷиз - лаёқату фаросат ва иродати қавӣи лозим аст, ки харду ҳам сифатҳои фирғи мебошанд, яъне як наъи иноти азали...

Мамадшо ИЛОЛОВ: - Мухимтарин аз ҳама ин аст, ки Президенти мо аз ин сифатҳои

Худодод баробар баҳрамад ҳастанд. Аз ин ҷост, ки Эмомалӣ Раҳмон ба маънии маъмул объектӣ таърих нестанд, субъектӣи ғаёли таърихи муосир ҳастанд, яъне аз рўйи гуфта ё фармудан абарқудратҳо қор намекунанд, албатта, тақозои ваъзу шароити мушаххасро ба эътибор мегиранд, вале пойбанди аҳқоми идеолоғӣ ё розу ниёзон гузаранда нестанд.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Дар шарҳи ин ҳулосаи ҷолибонд ба ду ҳусусияти ибратомези тафаккури сиёсӣи Президент Эмомалӣ Раҳмон дидаи эътибор дуктан меёбад, ки асаран муассасан дар сиёсати хорчиҳ бармалоист. Хусусияти яқуми тафаккури сиёсӣи Президент Эмомалӣ Раҳмон: зирақона дарқ қардани воқеият, тағйир надодани принсипҳои рунғузори сиёсати беруноӣ ба хотири қоньонгустуран сиёсӣ ва ё ба иллати вайрон шудани муносибатиҳои шахсӣ ба ягон роҳбари кишвари хорчиҳ ва бо ривои қонуну қондаҳои равоётии байналхалқӣ пайғирона таъкиб қардани манфиати миллии Тоҷикистон.

Хусусияти дуоми тафаккури сиёсӣи Президент Эмомалӣ Раҳмон: огоҳона парҳез қардан аз тақлиду таассуб. Ҳақиқати таърихист, ки мо, тоҷикон, аз ин ду сифати ногувор беш аз ҳама зарар дидаем. Асрҳои пешин тақдид як шеваи имтиёзҳои менталитети мо буд. (Ҳитоби манзуми Мавлонои Румро ба хотир оваред, ки дар гоғти таассуфу таарруз гуфта: «Эй лусад лавнат бар ин тақдид бод!»). Таассуб бошад, дар гуфтору рафтори на фақат оммаҳои тоҷик, балки ашрофтарошон, ки онҳоро мухлисонии муқаллидашон акун «устод» гуфта ном мебаранд, гоҳ-гоҳ ба зухур омада, мардумро аз шоҳроҳе мебаровард, ки бо ахлоқу одобӣ эътилодорӣи мунаввар шуда. (Дирўза қанги бародарқушамад, ки акун «тахмилӣ» ҳонда худро тасалӣи медиҳем, бурҳонии қотеште ба ҳаҷин ҳақиқати талху тунд.)

Бар ҳилофи рафтору пиндори роҳбарони баъзе кишварҳои ҳаҷсои, ки дар сиёсати хорчиҳашон худро аз як ҳадди ифрот ба дигар ҳадди ифрот мезананд, Эмомалӣ Раҳмон аз рўйи фармуаҳои ахлоқи суннатнамон амал қарда, пайвасти миёноҳи тиллоиро меҷуянд, то ки ҳам лавӣ ба даст ояду ҳам ёр наранҷад. Дар назария ва амалияи муоширати сиёсӣи бошад, пешгуишавандагии афёру аъмоли сиёсатмадори масъул аз омилҳои муҳими эътимоди байналмилалист. Аз ин ҷиҳат мавриди тазаккуру тааммул аст, ки дар шабакаи равоётии байналмилалӣ - ҷи сиёсӣ, ҷи тирҷӣи ва ҷи илмӣ ё фарҳангӣ - Тоҷикистон ба унвони шарикӣи боъътимод эътироф гардида, ба обрўю эътибори ҳос сазовор шудааст.

Мамадшо ИЛОЛОВ: - Барои мо, аҳли илм, меъери барҷастагии арбоби сиёсат, ҳосса сарвари боиставу шонистан давлат, муносибати ба ӯи илму фарҳанг аст. Президенти муҳтарамо мо Эмомалӣ Раҳмон зуд-зуд бо намоиядагии илму маориф ва фарҳанги ҷумҳурий вохўрда, фикру андешаҳои онҳоро дар бораи ҷашмандо-зи рушди давлати миллий бо диққати тамои меушаванд ва то ҳадди имкон ба назар мегиранд. Президенти кишвар хусусан бо олимони Академияи илмҳо дар тамоми ҳамаҷағӣи мебошанд. Аз ин маъни муболиға ё аломати тамаъҷўӣи намебуд, агар дар зими гуфта шавад, ки Эмомалӣ Раҳмон давомдиҳандаи суннати давлатдорини тоҷикӣи мебошанд, ки онро хирадгаронҳои аҳли Исмоили Сомонӣ ҳусни оғоз бахшидаанд.

Ақбар ТУРСУНОВ: - Мавлоно Абдурахмонӣи Қомӣ дар гоғти ифтиҳор ва бо эътимоди тамои хитоб қардааст: «Қудқушойи ҳама дарҳост илм!» Вақте ки пас аз ду сад сол дар Аврупо наҳустин дар таърихи ҷаҳон Инқилоби илмӣ сар зада минбаъд ба Инқилоби саноятӣ тақдид ёфт ва ба пешрафти беназирӣи халқу кишварҳои қитъаи маъзур рош қушод, ба ҳамагон равшан шуд, ки илм муҳимтарин омилӣи рудулу қамолӣи давлати миллӣи. Имрӯз мо меодонем, ки илм қудқушойи на ҳама дарҳост, вале ҳамабастигии инқилофӣи илм ва давлат ноғустанистон.

Мамадшо ИЛОЛОВ: - Ҷомаи тоҷик хирадпараст буду ҳамоно хирадпараст монд. Айнан мувофиқи ҳаҷин одад, ки дар арзи се ҳазор соли охир ба суннат тақдид ёфтааст, Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон хангоми суҳанрони аввалинашон дар Академияи илмҳо (1996) гуфтанд: «Давлат бе илм намерашавад». Ва махз бар асарӣи ҳаҷин эътиқоду эътимоди ҳаҷи Раёсати Оӣи ҳамаҷаҳатаи дастии қардани рушди илм ва ташаққули ҷаҳониии илмро яке аз вазифаҳои таърихӣи давлати дунявӣ меоданд.

Таснифи Ҷумъаҳои НАБОТОВ, «Сабои мардум»

• Андешаи вакил

Таъмини кафолати мустақилияти судя

Проблемаҳои адолати судӣ нав набуда, қаблан низ вучуд дошт ва бо ташаққули ҳуқуқ проблемаҳои адолати судӣ низ мурраккаб гардид. Адолати судӣ, дар ташаққули ҷомеаи ҳуқуқбунёд нақши муҳим дорад.

Бехуда нест, ки вақтҳои охири фаъолияти судҳо зери диққати ҷиддин мақомоти давлатӣ қарор дошта, нисбати кори суд ва судҳо бошад, шаҳравандон норозигӣ изҳор мекунамду натиҷаҳои баррасии парвандаҳои ҷиноӣ, иқтисодӣ ва гражданий ҳама вақт зери шубҳа мебошад.

Яке аз сабабҳои асосии пайдошави шубҳа ба адолати судӣ ҳатоҳои судӣ мебошад. Ҳуқуқшиносон, олимони соҳа дар таҳқиқи феномени ҳатоҳои судӣ кӯшиши зиёд кардаанд. Ба ақидаи киёми зиёдин онҳо ҳатои судӣ-ин натиҷаи фаъолияти судӣ мебошад, ки бо максалҳои муурофиявии гражданий мувофиқ намеояд. Нишонаҳои зарурии он: 1) ҳангоми баровардани санади натиҷавии судӣ пайдо мешавад; 2) ҳусусияти гумонӣ дорад; 3) ошкорнамоӣ ва бартарафиқунии онро бо тартиби махсуси субъекти махсуси ваколатдор амали менамояд; 4) аз гуноҳи судияи санадро қабулкарда вобаста нест.

Проблема ва роҳҳои таъмини адолати судӣ, сабабҳои пайдоиш ва роҳҳои барфа- тариф кардани ҳатоҳои судӣ ҳаматарафа зери таҳқиқи илмӣ қарор гирифта, дар асоси онҳо барои тақмили конунгузорӣ тақлифи пешниҳодиҳои асоснокҳои илмӣ дола мешавад. Холо дар заминаи таҳқиқоти анҷомдодаи олимони илми ҳуқуқ, таҷрибаи конунгузории мамлакатҳои ҷаҳон, санадҳои байналмиллалӣ маълум баъзе мулоҳизаҳо оид ба таъмини адолати судӣ баён менамояд.

Категорияи ҳатоҳои судӣ ҳеле васеъ буда, ҳатоҳои гуногунро дар бар мегирад. Онҳоро ба ҳатоҳои (вайронкушоӣ), ки ба баррасии саривақтӣ ва дуруст ҳал намулдани парванда монеъ мешавад, ҷудо кардан мумкин аст. Ин ҳатоҳо ба ғайриқонуний ва беасос ҷудо мешавад. Ҳатоҳои ғайриқонуний дар навбати худ натиҷаи нодуруст татбиқ кардани меъёрҳои ҳуқуқи моддӣ ё муурофиявӣ шуда метавонанд. Ҳатоҳои муурофиявӣ ҷиддӣ ё қамаҳамият мешавад. Ғайр аз ин, ҳатоҳои судиро ба ошкоршуда, муайянишуда ва пинҳонӣ ҷудо мекунанд. Ҳатоҳои пинҳонӣ оғос мебошад, ки бо ҳар гуна сабаб ошкор нашуда менамояд ва тахти бартарафиқуни намеафтад, лекин бо сабаби вучуд доштан, ба обрӯи суд ва адолати судӣ таъсири манфӣ мерасонад.

Воситаҳои махсуси муурофиявӣ вучуд доранд, ки баҳри бартараф кардани ҳатоҳои судӣ равона шудаанд. Инҳо марҳилаҳои болоии судӣ - касасатонӣ ва назоратӣ мебошанд, ки бо тартиби махсуси парвандаҳои судиро аз нав баррасӣ карда, ҳатоҳои судиро ошкор ва бартараф менамоянд. Чунин андешае миёни мар- дум ба назар мерасад, ки адолати судӣ, бинобар маҳорати пасти касбии судҳо ё муносибати бевҷидона, ҳуқуқназорона ва ҳақто ҷинояткоронани онҳо барқарор намегардад.

Воксан, шаронт ва сабабҳои ҳатоҳои судӣ зиёд буда, аз ҳолатҳои гуногун во- бастанд. Ба қатори онҳо мураккабии парвандаи баррасишаванда, ҳолати ма- воиди маҳорати пасти касбии судҳо ё муносибати бевҷидона, ҳуқуқназорона ва ҳақто ҷинояткоронани онҳо барқарор намегардад.

Воксан, шаронт ва сабабҳои ҳатоҳои судӣ зиёд буда, аз ҳолатҳои гуногун во- бастанд. Ба қатори онҳо мураккабии парвандаи баррасишаванда, ҳолати ма- воиди маҳорати пасти касбии судҳо ё муносибати бевҷидона, ҳуқуқназорона ва ҳақто ҷинояткоронани онҳо барқарор намегардад.

Воксан, шаронт ва сабабҳои ҳатоҳои судӣ зиёд буда, аз ҳолатҳои гуногун во- бастанд. Ба қатори онҳо мураккабии парвандаи баррасишаванда, ҳолати ма- воиди маҳорати пасти касбии судҳо ё муносибати бевҷидона, ҳуқуқназорона ва ҳақто ҷинояткоронани онҳо барқарор намегардад.

амо чун онҳоро субъекти мушак- хас- судя амалӣ мекунад, катего- рияи субъективӣ низ дониста ме- шаванд. Аз ин рӯ, субъекти асосии адолати судӣ судя мебошад. Адолати судӣ бо мустақилияти воқеи судҳо бар- гузор шуда наме- тавонад. Биноан, мустақилиятии суд аз ҷумлаи принсипҳои адолати судӣ шуморида мешавад. Барои он ки принсипи мустақилияти суд амалӣ гардад, ша- роити моддӣ ва ҳуқуқиро муҳайё намулдан лозим аст. Шаро- ити ҳуқуқиро конунгузорин дохилии давлат ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии байналмилалӣ фароҳам меорад, ки мустақилияти судҳоро ка- фолат медиҳанд. Масалан, моддаи 5 Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи судҳои ҷумҳурии Тоҷикистон» муқаррар кардааст, ки судҳо дар фаъолияти худ мустақил буда, танҳо ба Конституция (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қонун итоат мекунанд. Кафолати мустақилияти судя, аз ҷумла ҷораҳои химояи ҳуқуқӣ, таъминоти моддӣ ва иҷтимоии онҳо, ки қонуни конституционии мазкур пешбинӣ намулдааст, ба ҳамаи судҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тааллуқ дошта, бо ягон санади меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон бе- қор ё маҳдуд карда намешаванд. Модди 7 ҳамин қонун бошад, муқаррар кардааст, ки ҳар гуна ҳақолат ба фаъолияти судя ҳангоми ба амал баровардани адолати судӣ манъ аст ва тибқи қонун ҷавобгарӣ дорад.

Ҳамин тариқ, Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни кон- ституционии мазкур шароити ҳуқуқии мустақилияти судяро муқаррар намуда- анд, аммо дар мустақилияти судҳо ша- роити моддӣ ҳамчун кафолати фаъолияти мустақили онҳо қамаҳамият нестанд. Ша- роити моддӣ - татбиқи бевоситаи меъёрҳои конституционии мустақилияти судҳо дар фаъолияти конунтабқиқунии онҳо мебо- шад. Модди 5 Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон» воситаҳои таъмини мустақилияти судяро муқаррар намулдааст. Мустақилияти судя бо тибқи қонун интиҳоб, таъин, озод ва бозхонд шудан, бо дахлнопа- зирии судя, бо ба амал баровардани адолати судӣ тибқи тартиби муқарраркардаи қонун, бо маҳфияти машварати судяро ҳангоми ба- ровардани санадҳои судӣ, бо манъи ҳама гуна ҳақолат ба фаъолияти онди баамалбарории адолати судӣ, тахти таҳдили ҷавобгарӣ, бо ҷавобгарӣ барои эҳтиром накардани суд, бо ҳуқуқ доштан барои ба истеъфо баромадан, аз вазифа озод шудан ва бозхондӣ судя, бо ташкил намулдани ҷомеаи судяҳо, бо муҳайё намулдани шароити ташкилно техникаӣ барои фаъолияти судҳо, мувофиқи қамаҳам аз ҳисоби давлат аз ҷиҳати моддӣ ва иҷтимоӣ таъмин намулдани судя таъмин мегардад.

Барои он ки судяҳо воқеан ҳам мустақил бошанд, воситаҳои номбурдаи таъмини мустақилият бояд дар асл татбиқ гарданд. Аз он ҷумла:

1. Судяҳо дар баррасии парванда мустақилиятро нигоҳ доранд, ба амали на- мулдани адолати судӣ аз ҷониби онҳо ягон шахс ё мақом таъсир нарасонад. Вобаста ба ин мавзӯе масъалаҳои идорақунии фаъолияти судҳо, таъин ва аз қор озод шудани судя, баррасии парвандаҳо ва муҷозот нисбати судя ҳалли дуруст металабад.

2. Аз ҷиҳати моддӣ таъмин шудани судя. Бамаврид асги қаро намоем, ки қонун ба

соҳибқорӣ машғул шудани судяро манъ кар- дааст. Чунин меъёр баҳсноқ аст ва тахлилу таҳқиқ металабад. Фаъолияти соҳибқорӣ аз ду намуд – соҳибқорӣи фаъол ва соҳибқорӣи ғайрифаъол иборат аст. Баъзе намудҳои фаъолияти соҳибқорӣ ба адо намулдани вазифаҳои хизматии судя ҳалал намерасонад. Судя функцияҳои идорақуниро тақсимотино иҷро намекунад ва барои муҳайё намулдани имтиёҳо барои соҳибқорӣ салохият надорад. Аз ин рӯ, ба соҳибқорӣ машғул шудани судя ба иҷрои вазифаи хизматнаш ҳалал нарасони- да, баръакс, сабаби мустақилияти иҷтимоии судя шуда метавонад.

3. Судя дар тартиби интиҳоб, таъин, озод ва бозхонд шудани худ бояд мустақилиятро гум накунад. Барои омӯхтан, тайёр ва пешниҳод намулдани номзадҳо ба вазифаи судиягӣ мақоми мустақиле зарур аст, ки аз дигар шоҳаҳои ҳокимияти давлатӣ вобаста набошад, мустақилияти худро дар муносибат бо дигар мақомоти давлатӣ- иҷроия, қонунгузор ва ҳуссан хизмӣ ҳуқуқ, воқеан ҳам нигоҳ до- шта тавонад. Ташкил ва фаъолияти чунин мақом дар заминаи ғайрикасибӣ ва ҷамъиятӣ амалӣ карда шавад. Ба салохияти ин мақом оғоз ва тафтиши парвандаҳои муҷозотӣ, ҳуқуқвайронқунии маъмури ва ҷиноятӣ нис- бати судяҳо низ дола шавад.

4. Баррасии дуруст ва объективона парвандаҳо, баҳодиҳии натиҷаҳои конунтабқиқуний нисбати судя қафолати дахлнопазирӣ ва мустақилияти онҳо мебо- шад. Сухан дар бораи бо тартиби муурофиявӣ баҳодиҳии натиҷаи баррасии парванда дар марҳилаҳои болоӣ намеравад. Ин ҷо баҳодиҳии натиҷаи конунтабқиқунии судя, ҳамчун субъекти гуноҳ, қар назар дошта мешавад. Масалан, айин замон бинобар норозигиҳои мавҷуда нисбати фаъоли- яти судҳо ақидаҳо онд ба тақмил додани конунгузорӣ дар бораи масъулияти судяҳо барои зарари дар парвандаи ҷиноятӣ ра- сонда, аз он ҷумла бо сабаби роҳ додани ҳатоҳои судӣ пешниҳод шуда истодаанд. Вобаста ба ин савол пайдо мешавад, ки оё муқаррар кардани масъулияти судя ба қафо- лати мустақилияти онҳо таъсир намерасонад? Оё бо ин судя мавриди ҳафиди даъвоҳои ме- гардад? Маҳз дар ҳамин ҳолат баҳодиҳии объективонаи натиҷаи баррасии парвандаҳо, конунтабқиқунии судяҳо нақши асосӣ мебо- зад, зеро барои рӯйидаани зарар бояд гуноҳ исбот гардад.

Дар робита ба ин савол пайдо мешавад, ки қадом мақом бояд баҳои ҳуқуқии чунин натиҷаҳоҳо диҳад ва аз ҷиҳати ҳуқуқӣ тахлил намоёд, гуноҳро маълум қунад. Чунин мақоми таҳқиқ ва таҳлили натиҷаи фаъоли- яти конунтабқиқунии судяҳо мақоми дар боло қайлгардидаи нисбат ба дигар мақомоти давлатӣ мустақил шуда метавонад. Чунин мақоми мустақил ва босалоҳият метавонад ба сабаб ва асоси роҳ додани ҳатоҳои судӣ ва ба дараҷаи гуноҳи суд дар сар задани ҳатоҳои судӣ баҳои объективона диҳад.

Дар таҷриба ҳолатҳои ҳам ҳастанд, ки нисбати судяи парвандаи гражданий бар- расикарда тарофи парвандаи гражданий ба суд бо даъво дар бораи рӯйидаани зарари ба у расонида муҷозат мекунанд ва ин даъво аз ҷониби дигар судя баррасӣ ва баҳо дола шудааст. Агар чунин таҷриба давом ёбаду ҳар як бекоршавии санади судӣ мавриди баҳи дигари судӣ гардад, ҳулоса баровардан мушқил нест, ки мустақилияти судя дар қадом сатҳ гузошта мешавад.

Дар ҳама самтҳои ҳаёти инсонӣ ба ҳа- то роҳ дола мешавад. Мутаассифона, аз ин феномени номақбул судяҳо низ истисно не- станд. Ба ин ҳатоҳо бегаразона, ҳамаи дуруст ва объективона додан қафолати таъмини мустақилияти судҳо мегардад. Мустаҳкам шудани мақоми суд боварии мардумро ба ин шоҳи мустақили давлат, ба адолати судӣ бештару боъътимод мегардонад.

Тирахон САМАДОВ,
узви Қумити Маҷлиси намояндагони
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
оид ба қонуназорӣ ва ҳуқуқи инсон

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Ислохоти пураи соҳаи кишоварзӣ раванди заҳматталаб ва давомдор буда, то ҳол барои ягон мамлақати дунё, сарфи назар аз тарзи давлатдорӣ, ин қор ба осонӣ ва пура мусе- сар нагардидааст. Аз ин рӯ, раванди ислоҳот муносибати доимии ғамхоронаро ба за- мин ва воситаҳои истеҳсолот талаб ва татбиқи шаклҳои нави иқтисодиёро бо дигаргунашави тафаккур ва ҳолати руҳии ода- мони тақозо менамояд.

Ба ақидаи академик Л.И. Абалкин таъмини амнияти озуқаворӣ ҳангоме имконпазир мешавад, ки агар ҳиссаи воридот аз 25 фоиз зиёд набошад, аммо ин нишондод дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоби миёна ба 80-85 фоиз ва нисбат ба баъзе номгуӣи маҳсулот то ба 90-100 фоиз баробар аст.

Барои таъмини амнияти озуқаворӣ роҳҳои имконпа- зиреро ҷиҳати барпо карда- ни замина барои қонсё гар-

камтар ба он тавачҷуҳ дорад. Бо ин роҳ аз заминҳои бекорхобида тавассути қуваии қорин арзон ҳуб истифода бурда, дар таъмини

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Ислохоти пураи соҳаи кишоварзӣ раванди заҳматталаб ва давомдор буда, то ҳол барои ягон мамлақати дунё, сарфи назар аз тарзи давлатдорӣ, ин қор ба осонӣ ва пура мусе- сар нагардидааст. Аз ин рӯ, раванди ислоҳот муносибати доимии ғамхоронаро ба за- мин ва воситаҳои истеҳсолот талаб ва татбиқи шаклҳои нави иқтисодиёро бо дигаргунашави тафаккур ва ҳолати руҳии ода- мони тақозо менамояд.

Ба ақидаи академик Л.И. Абалкин таъмини амнияти озуқаворӣ ҳангоме имконпазир мешавад, ки агар ҳиссаи воридот аз 25 фоиз зиёд набошад, аммо ин нишондод дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоби миёна ба 80-85 фоиз ва нисбат ба баъзе номгуӣи маҳсулот то ба 90-100 фоиз баробар аст.

Барои таъмини амнияти озуқаворӣ роҳҳои имконпа- зиреро ҷиҳати барпо карда- ни замина барои қонсё гар-

камтар ба он тавачҷуҳ дорад. Бо ин роҳ аз заминҳои бекорхобида тавассути қуваии қорин арзон ҳуб истифода бурда, дар таъмини

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Барои таъмини амнияти озуқаворӣ роҳҳои имконпа- зиреро ҷиҳати барпо карда- ни замина барои қонсё гар-

камтар ба он тавачҷуҳ дорад. Бо ин роҳ аз заминҳои бекорхобида тавассути қуваии қорин арзон ҳуб истифода бурда, дар таъмини

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Ислохоти пураи соҳаи кишоварзӣ раванди заҳматталаб ва давомдор буда, то ҳол барои ягон мамлақати дунё, сарфи назар аз тарзи давлатдорӣ, ин қор ба осонӣ ва пура мусе- сар нагардидааст. Аз ин рӯ, раванди ислоҳот муносибати доимии ғамхоронаро ба за- мин ва воситаҳои истеҳсолот талаб ва татбиқи шаклҳои нави иқтисодиёро бо дигаргунашави тафаккур ва ҳолати руҳии ода- мони тақозо менамояд.

Ба ақидаи академик Л.И. Абалкин таъмини амнияти озуқаворӣ ҳангоме имконпазир мешавад, ки агар ҳиссаи воридот аз 25 фоиз зиёд набошад, аммо ин нишондод дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоби миёна ба 80-85 фоиз ва нисбат ба баъзе номгуӣи маҳсулот то ба 90-100 фоиз баробар аст.

Барои таъмини амнияти озуқаворӣ роҳҳои имконпа- зиреро ҷиҳати барпо карда- ни замина барои қонсё гар-

камтар ба он тавачҷуҳ дорад. Бо ин роҳ аз заминҳои бекорхобида тавассути қуваии қорин арзон ҳуб истифода бурда, дар таъмини

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Барои таъмини амнияти озуқаворӣ роҳҳои имконпа- зиреро ҷиҳати барпо карда- ни замина барои қонсё гар-

камтар ба он тавачҷуҳ дорад. Бо ин роҳ аз заминҳои бекорхобида тавассути қуваии қорин арзон ҳуб истифода бурда, дар таъмини

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Ислохоти пураи соҳаи кишоварзӣ раванди заҳматталаб ва давомдор буда, то ҳол барои ягон мамлақати дунё, сарфи назар аз тарзи давлатдорӣ, ин қор ба осонӣ ва пура мусе- сар нагардидааст. Аз ин рӯ, раванди ислоҳот муносибати доимии ғамхоронаро ба за- мин ва воситаҳои истеҳсолот талаб ва татбиқи шаклҳои нави иқтисодиёро бо дигаргунашави тафаккур ва ҳолати руҳии ода- мони тақозо менамояд.

Ба ақидаи академик Л.И. Абалкин таъмини амнияти озуқаворӣ ҳангоме имконпазир мешавад, ки агар ҳиссаи воридот аз 25 фоиз зиёд набошад, аммо ин нишондод дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоби миёна ба 80-85 фоиз ва нисбат ба баъзе номгуӣи маҳсулот то ба 90-100 фоиз баробар аст.

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Ислохоти пураи соҳаи кишоварзӣ раванди заҳматталаб ва давомдор буда, то ҳол барои ягон мамлақати дунё, сарфи назар аз тарзи давлатдорӣ, ин қор ба осонӣ ва пура мусе- сар нагардидааст. Аз ин рӯ, раванди ислоҳот муносибати доимии ғамхоронаро ба за- мин ва воситаҳои истеҳсолот талаб ва татбиқи шаклҳои нави иқтисодиёро бо дигаргунашави тафаккур ва ҳолати руҳии ода- мони тақозо менамояд.

Ба ақидаи академик Л.И. Абалкин таъмини амнияти озуқаворӣ ҳангоме имконпазир мешавад, ки агар ҳиссаи воридот аз 25 фоиз зиёд набошад, аммо ин нишондод дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоби миёна ба 80-85 фоиз ва нисбат ба баъзе номгуӣи маҳсулот то ба 90-100 фоиз баробар аст.

Барои таъмини амнияти озуқаворӣ роҳҳои имконпа- зиреро ҷиҳати барпо карда- ни замина барои қонсё гар-

камтар ба он тавачҷуҳ дорад. Бо ин роҳ аз заминҳои бекорхобида тавассути қуваии қорин арзон ҳуб истифода бурда, дар таъмини

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Барои таъмини амнияти озуқаворӣ роҳҳои имконпа- зиреро ҷиҳати барпо карда- ни замина барои қонсё гар-

камтар ба он тавачҷуҳ дорад. Бо ин роҳ аз заминҳои бекорхобида тавассути қуваии қорин арзон ҳуб истифода бурда, дар таъмини

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ ва иҷтимоӣ, таъмини соҳаҳои саноати кор- кард ва бехтар гардидаи сатҳи зиндагии мардум саҳми назар- рас дорад. Таҷрибаи деҳқонони асил дар гузашта ва имрӯз собит менамояд, ки дар сар- замини тоҷикон табият барои онҳое, ки заҳмат мекашанду ҳосили диллоҳ бо даст овардан меҳохонд, тамоми шароит ва имконияти соҳаи кишоварзиро аз қадимулайём фароҳам овардааст. Ҳусусиятҳои та- биии кишвари мо ба инсон фаъолиятро дар тамоми сол барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, рушди ҷорводорӣ ва боғпарварӣ имкон медиҳад.

Ислохоти пураи соҳаи кишоварзӣ раванди заҳматталаб ва давомдор буда, то ҳол барои ягон мамлақати дунё, сарфи назар аз тарзи давлатдорӣ, ин қор ба осонӣ ва пура мусе- сар нагардидааст. Аз ин рӯ, раванди ислоҳот муносибати доимии ғамхоронаро ба за- мин ва воситаҳои истеҳсолот талаб ва татбиқи шаклҳои нави иқтисодиёро бо дигаргунашави тафаккур ва ҳолати руҳии ода- мони тақозо менамояд.

Ба ақидаи академик Л.И. Абалкин таъмини амнияти озуқаворӣ ҳангоме имконпазир мешавад, ки агар ҳиссаи воридот аз 25 фоиз зиёд набошад, аммо ин нишондод дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоби миёна ба 80-85 фоиз ва нисбат ба баъзе номгуӣи маҳсулот то ба 90-100 фоиз баробар аст.

Тоҷикистон кишвари аграрӣ буда, баҳиши кишоварзӣ дар рушди иқтисодӣ

• **Аз Ҷаъолияти узви Маҷлиси миллӣ**

Ҷавоби мо ба боварии Сарвари давлат меҳнати содиқонаву софдилона аст,

- мегӯяд раиси шаҳри Истаравшан Иброҳим Абдуллоев

Соли равон барон мардуми бонангу номус ва сарбаланди Тоҷикистон соли чашни бузурги таърихӣ мебошад. Дар ин бистеҷолагии Иҷлосияи таърихӣ XVI Шӯрои Олиро таҷдид менамоем. Дар остонаи чашни 20-солагии Иҷлосияи XVI Шӯрои Олӣ, хини тантанаҳои чашни Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон маросими ифтитоҳи нақби Шахристон доир мегардад, ки он дар шаҳри бостони Истаравшан сурат мегард ва иштироки Сарвари давлатомон, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мӯҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар назар аст. Омодагӣ ба ин тантанаҳо дар шаҳри Истаравшан чӣ гуна аст? Мӯҳоварасе, ки хабарнигори «Садон мардум» бо раиси шаҳри Истаравшан, узви Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Иброҳим Абдуллоев анҷом дод, пиромунӣ хамин масъала ва соирӣ дигар масоили рӯзгори ҳоҷагини халқи ин шаҳр кисса мекунанд.

- Мӯҳтарам Иброҳим Ғоибназарович, шумо ҳамчун узви Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бори нахуст дар Ҷаласаи яқҷои Маҷлиси миллии ва Маҷлиси намоёндогони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ширкат варзидед, ки дар он Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон Паёми навабтӣи хешро манзур намуд...

- Ташаккур, шумо дуруст гуфтед. Ман аз ин ҷамъомад таассуроти калон дорам. Тавре иттилоъ доред, 20 апрели соли равон Паёми Ҷаноби Олӣ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мӯҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷӣ кишвар ирсол гардид. Дар ин сол ҳамчунин таҷдиди ду санаи бузургу тақдирсои Тоҷикистон - 20-солагии Иҷлосияи XVI Шӯрои Олӣ ва 15-солагии Ваҳдати миллӣ дар назар аст.

Замона ҷиҳати пешрафт дар назди ҳар фарди кишвари соҳибистиқлолӣ вазиған нава мегузорад. Аз ин ҳосе, ки Паёми имсола аз паёмоҳи қаблӣ билкул тафовут дошт. Дар он ҷанбаҳои гуногуни Ҷаъолияти соҳаҳои ҳоҷагини халқ мавридри арзёбӣ қарор гирифтанд.

Одилона бояд зикр кард, ки дар шароити ҳассоси замони муосир ҳалафи асосии давлату Ҳукумат, пеш аз ҳама таъмини рушди босуботи иқтисодӣ ва тадриҷан балианд бардоштани сатҳи сифати зиндагии мардум тавассути амали қардани инлоҳоти низоми идораи давлатӣ, таъмини шаффофияти Ҷаъолияти мақомоти он, қароҳам овардани фазои мӯсонд барои рушди соҳибқорӣ,

техноӣ сармоа ва воридоти технологияҳои пешрафта ва дар ин замина ташкил қардани қойҳои нави қорӣ мебошад. Аз ин хотир, Паёми имсола санади муҳими сарнавиштсозе мебошад, ки пешрафту тақомули тамоми соҳаҳои ҳоҷагини халқро дар бар гирифта, ояндаи шукӯфони давлату миллати моро таъмин менамояд.

Ҳамаи моро за-рур аст, ки тибқи дастуру супоришҳои Сардори давлат ба хотири ободии Ватани азизамон ва пешрафти давлати соҳибистиқлоламон содиқонаву садоқатмандона заҳмат кашем. Мо бояд сарчамӯна ҳама имконияти воситаҳои мавҷудро барои амалисозии барномаҳои рушди миллӣ равона кунем.

Бо истифода аз имконоти шароити мавҷуда, вазиғадорем, ки пешрафти давлати соҳибистиқлолӣ худ, волеияти қонун, суботи сиёсиву иҷтимоӣ, Ваҳдати миллӣ ва рушди босуботи ҳоҷагини шаҳрвандӣ, таракқиёти илму маориф ва адабу ҳунар, вуъяти ободивону созандагии сарзамини мӯқаддасамон ва тавсеаи тафакқуру андешаи ватандӯстонаро, ки ҳислати

азалии миллати ватанпарвари мо мебошад, таъмин намоем.

Дар ин замина бовар дорам, ки бо таъки ба нури созандаи мардум ва бо заҳмати содиқонаву софдилона дар ояндаи наздиктарин Ватану

ёл намуд.

- Инак, шашмоҳан аввали соли 2012 ҷамъбааст гардид. Дастовардҳои шаҳр дар мӯқосса ба соли пешин чӣ гунаанд?

-Роҳбариятишаҳр, воҳидҳои соҳирони мақомоти иҷроияи

қудо шуда буд. То ба ин рӯз 90 фонзи заминҳои маъзур ба эҳтиёҷмандон тақсим шудааст.

Роҳбарияти шаҳри Истаравшан ба масъалаи татбиқи ҳамаҷонибаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мурочиатҳои шаҳрвандон» аҳамияти ҷиддӣ медиҳад. Ҳар як арзиш, мақтуб, мурочиати шаҳрвандон бенаҷати на-мемонад. Тибқи нақша ҳар рӯзи шанбе раиси шаҳр мурочиаткунандагонро яқҷо бо муовини, қормандони масъули мақомоти иҷроияи ҳоҷагини давлатӣ ва сарварони муассисаи ташкилотҳои муваззаф қабул менамояд.

-Воқеан, ҷанде қабл дар шаҳри Истаравшан қабули

қудо шуда буд. То ба ин рӯз 90 фонзи заминҳои маъзур ба эҳтиёҷмандон тақсим шудааст.

Роҳбарияти шаҳри Истаравшан ба масъалаи татбиқи ҳамаҷонибаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мурочиатҳои шаҳрвандон» аҳамияти ҷиддӣ медиҳад. Ҳар як арзиш, мақтуб, мурочиати шаҳрвандон бенаҷати на-мемонад. Тибқи нақша ҳар рӯзи шанбе раиси шаҳр мурочиаткунандагонро яқҷо бо муовини, қормандони масъули мақомоти иҷроияи ҳоҷагини давлатӣ ва сарварони муассисаи ташкилотҳои муваззаф қабул менамояд.

-Воқеан, ҷанде қабл дар шаҳри Истаравшан қабули

МУАРИФИНОМА:

АБДУЛЛОЕВ ИБРОҲИМ ҒОИБНАЗАРОВИЧ 25 февралӣ соли 1957 дар шаҳри Истаравшан таваллуд шудааст. Миллатиш тоҷик, маълумотиш оӣ. Соли 1983 Дошиғоҳи ҳоҷагини қишлоқи Тоҷикистонро бо ихтисоси аэроном-олими халқи қаробаст. Вақили Маҷлиси вақилини халқи шаҳри Истаравшан.

Ҷаъолияти меҳнатии соли 1980 ба ҳайси саркишоварзи ҳоҷагини «Коммунист» оғоз шуда, солҳои 1990-1993 саркишоварзи ҳоҷагини «Нихолтаварӣ», солҳои 1993-2000 сардори Идораи қабули қорво, солҳои 2000-2007 муровини раиси шаҳри Истаравшан, аз моҳи февралӣ соли 2007 то аввали соли 2011 раиси Ҷаъоияти деҳоти «Коммунизм» (ҳоло «Зарқалот») буд.

Аз моҳи январӣ соли 2011 тибқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷрокунандаи вазиған раиси шаҳри Истаравшан таъин гардида, аз 7 июли соли 2011 раиси шаҳри Истаравшан мебошад.

дифрамон боз ҳам ободу зебо ва нуруманду пешрафта гардида, мақоми шониставу арзандаи хешро дар ҳоҷагини мутамаддини башарӣ пайдо мекунанд.

- Меҳостам оид ба масъалаи Ҷаъолияти хеш ҳамчун узви Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовини раиси Қумитаи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳамоҳангсозии Ҷаъолияти Маҷлиси миллии бо Маҷлиси намоёндогон, ҳоҷагини иҷроияи, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, воситаҳои ахбори омма ва робитаҳои байнипарламентӣ ба ҳонадагон ҷанд суҳане мегуфтад.

- Қумитаи мо, тавре ки аз номаи бармеояд, ба ҳамоҳангсозии Ҷаъолияти Маҷлиси миллии бо Маҷлиси намоёндогон, ҳоҷагини иҷроияи, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, воситаҳои ахбори омма ва робитаҳои байнипарламентӣ саруқор дорад. Қумитаи Президенти Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҳмадшо Илолов раисӣ мекунанд ва ман муовини он кас интиҳол қуд шудам. Тули панҷ моҳи сипаришуда қумитаи мо дар баррасии масоили муқрам ва ворид намудани тағйиру иловаҳо ба як қатор қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз қабили «Қодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Қодекси гуµмури Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи омодагӣ ба сафарбарӣ ва сафарбарӣ», «Дар бораи милитсия», «Дар бораи низоми иҷозатдиҳӣ», «Дар бораи системаи иҷрои қазои ҷиноятӣ», «Дар бораи экспертизаи давлатии судӣ», «Дар бораи яроқ», «Дар бораи на-тарияти давлатӣ», «Дар бораи стандартноӣ», «Дар бораи таъмини нафақаи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи суғуртани иҷтимоӣ», «Дар бораи мақомоти худидоракунии шаҳрақ ва деҳоти» ширкати Ҷаъолияти

ҳоҷагини давлатии шаҳр Конституцияи (Сарқонунӣ) Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти маҳаллии ҳоҷагини давлатӣ», фармону амрҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Паёми Сарвари давлат ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро сармашқи Ҷаъолияти қарор дода, тавачҷуҳи асосиро ба иҷрои бечунуҷаро ва ҳамаҷонибаи дастуру супоришҳои Ҷаноби Олӣ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мӯҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳангоми сафари қориашон ба шаҳри Истаравшан (4 августи соли 2011) равона намуданд. Дар натиҷа, соли 2011-ро заҳматкашонӣ шаҳри Истаравшан бо натиҷаҳои на-заррас ҷамъбааст гардид.

Натиҷаҳои шаш моҳи аввали соли равон бошад, боз ҳам ҳубтаранд. Масалан, нақшаи бучети маҳаллӣ 110,0 фонзи иҷро шуд. Ин маънои онро дорад, ки ба қойи 17022,3 ҳазор сомонӣ 18715,0 ҳазор сомонӣ маблағ вориди ғашт, ки аз нақша 1 млн. 692 ҳазор сомонӣ зиёд аст.

Ҳаҷми сохтмони асосӣ дар ин давра ба 9 млн.900 ҳазор сомонӣ расида, мутаносибан 101 фонзро ташкил дод.

Нақшаи истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ ва кишоварзӣ 124,9 ва 113,2 фонзи иҷро шуд.

Пешравиҳо дар баҳши хизматрасонии нақлиётӣ, гардиши савдо, хизматрасонии пулақӣ ба аҳолии, содироти маҳсулот, ободонӣ, ҳуусан сохтмони мактабу синфонаҳои иловагӣ, сифати таълиму тарбия дар мактабҳо, тандурустӣ, фарҳанг, хизматрасонии тиббӣ ва ғайра қобили тавачҷуҳ мебошанд.

Бо қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои бехтар қардани шароити манзилӣ соқинони шаҳри Истаравшан 1309,32 гектар замин барои китъаи наздиҳавлӣ

шаҳрвандон аз қониби раиси вилояти Сугд Қохир Расулзода баргӯзур гардид. Он чӣ гуна гузашт?

-Бале, 25 апрели соли равон дар шаҳр қабули шаҳрвандон аз тарафи раиси вилояти Сугд мӯҳтарам Қохир Расулзода доир гардид, дар он 456 нафар мурочиаткунандагон қабул карда шуданд. Ташвишвар он аст, ки аз ин шумора 338 нафарашонро занҳо ташкил мекунанд. Аз шумораи умумӣ 126 нафар оид ба замин наздиҳавлӣ, 215 нафар бобати расонидани қўмаки моддӣ, 19 нафар оид ба баҳси замин, даҳ нафар дар мавриди нафақа, да нафар таъмини қойи қор, се нафар оид ба сафари Ҳаҷ, қор нафар бобати оби нушқой ва барқ, нашт нафар бо миннатдорӣ мурочиат қарданд. Шумо худ шохид буед, ки аксарӣ масоил дар қояи хал гардид, масъалаҳои ғусраталлаб тахти назорат қарор дорад ва албатта, иҷро қарда мешаванд. Мӯҳимаш барои мо он аст, ки роҳбарияти вилояти Сугд ба Ҷаъолияти мақомоти иҷроияи ҳоҷагини давлатӣ баҳои ҳуб дод. Мо пас аз ин қабул маҷлиси васеи Ҷаъолионро давбат намуда, дар он вазиғҳои минбаъдамонро мушаххас қардем. Бо мақсади аз наздик онҳо шудан бо ваъзи иҷтимоии аҳолии шаҳру деҳот ду гуруҳи қорини тахлилӣ ташкил қардем онҳо ин масъаларо санҷида мебароянд, дар ҳоли мавҷуд будани мушкилиҳои иҷтимоиву иқтисодии шаҳрвандон қўнини шаҳсон зери назорати қатъӣ гирифта, мушкилоташон хал қарда мешаванд.

-Соли 2012 барон мардуми Тоҷикистон, ҳоса шаҳри Истаравшан, соли хотирмону фаромӯшношудани, зеро мо имсола 20-солагии баргӯзори Иҷлосияи XVI Шӯрои Олиро таҷдид мекунем. Гузашта аз ин, тантанаву ифтитоҳи нақби Шахристон дар Истаравшан доир мешаванд ва ширкати Сарвари давлатомон дар он

дар назар аст. Омодагӣ чӣ гуна аст?

- Омодагӣ бо мақсади сазовор таҷдид намудани санаи муҳиму таърихӣ 20-солагии Иҷлосияи XVI Шӯрои Олӣ дар ҳудуди шаҳру деҳоти Истаравшан босуботи идома дорад. Вобаста ба ин масъала қарорҳои зарурӣ қабул гардидаанд. Илова бар ин, дар арафаи таҷдиди ин санаи басо муҳим ба истифода додани зиёда аз 20 иншоот дар ҳудуди шаҳру деҳот ба нақша гирифта шуда, сохтмони босуботи онҳо идома дорад. Қобили зикр аст, ки аз ин ҳисоб аллакай қор иншооти қашӣ сохта, мавридри баҳрабардорӣ қарор дода шудаанд.

- Асфалтпўшии қўчаҳои марказӣ анҷом ёфтанд. Барои ин қор аз бучети вилояти Сугд 4 млн сомонӣ қуд гардид. Вазиқ қор дар вазиғҳои марказӣ чӣ гуна аст?

-То 1 июли соли 2012 ба ҳисоби пешақӣ аз аввали сохтмон дар вазиғҳои марказӣ қорҳои сохтмонӣ васлқўн ба маблағи зиёда аз 6 млн. сомонӣ ба анҷом расид. Дар тамоми самтҳои вазиғиҳо қорҳои заминӣ, гузоштани таққурей, бардоштани деворҳо, гузоштани рамаю балқоҳо ба охир расида, плитаҳои оҳану бетонӣ васл қарда шудаанд. Дар ин қор сохтмони қойи нишати монолитӣ идома дорад. Қорҳои самти қанубини вазиғиҳо инз пурра ба охир расид. Барои пурра ба истифода супоридани ин иншоот мувофиқи лоиҳа бо ҳуусои мусбати таххиси экспертизаи давлатӣ бо маблағи харҷонамӣ 22,15 млн.сомонӣ, боз иҷрои қорҳои сохтмонӣ ба маблағи зиёда аз 15 млн. сомонӣ зарурат дорад. Аз қўмада ба итмом расонидани қорҳои сохтмонӣ дар нишастҳои шимолӣ, ду нишастҳои қўнчи хамин самт, азнавсозии нишастҳои самтҳои шарқӣ гарбӣ бо Вир- ложа, муфаршқўнни роқравҳо, таъмини тахҳои муҳандисии беруни, ободонии майлони дармоғдоҳ ва дарвозаи рамзӣ бо панҷарабандии худуд ва ғайра пешқўри сохтмончиён қарор дорад.

Дар сохтмону азнавсозии вазиғиҳо биноқорини ҚДММ ДСМ -118, ҚДММ «Созанда», СПМК -20 ва ҚДММ «Қоаи Истаравшан» меҳнат мекунанд. Қўноне дар боло гуфтем,барои сохтмону азнавсозии вазиғиҳо тибқи нақша 22 млн сомонӣ зарур аст. Маблағи умумии та 1,5 рӯзи барои ин қорҳо расида 7,5 млн. сомониро ташкил медиҳад. Ҳарҷанд дар сохтмони нишастҳоҳои қўнчи самти шимолӣ, таъмиру таҷдиди нишастҳои самти шарқӣ, сохтмони шабақҳои муҳандисии беруни ва қорҳои ободонӣ қазиву мушкилоти зиёд мавҷуданд, мо онқорро ҳатман хал менамоем.

Мо, мардуми бонангу номус ва сарбаланди шаҳри Истаравшан, аз дастгириҳои Сарвари давлатомон Ҷаноби Олӣ, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мӯҳтарам Эмомалӣ Раҳмон сипосгузорем. Қўшиш ба харҷ медиҳем, ки ба боварии он кас сазовор шавем.

-Ташаккур барон сўҳбати пурмуҳтаво.

Ҳусейни НАЗРУЛЛО, «Садои мардум»

Дар шароити ҳоҷагини имрӯза ҳар фард мебошад дар доираи зар-фияту қобилияти хеш заминаҳои анҷоми қасбу қори муносибро барои худ фароҳам биёрад, то тавонад бо ин роҳ ниёзҳои ҳонавонаи хешро таъмин намояд. Ин масъала баъди солҳои навадҳи асри гузашта, аниқтараш пас аз соҳибистиқлол шудани кишварҳои паспешравӣ, ба миён омад. Қумҳурихо, ки бидуни ба вуқўъ пайвастанӣ муҳолифатҳои дохилӣ ба истиқлол расиданд, ба ин мушкил қамтар мувоҷеҳ шуда, аммо барои қумҳурии мо, ки дар солҳои аввали истиқлолият дучори муқовиматҳои дохилӣ шуд, мушкили бо қойи қор ва ихтисосҳои гуногун таъмин қардани аҳоли таври ҷиддӣ ба амал омад. Ҳушбаҳтона, ин дувшорӣ имрӯзҳо бо талошҳои роҳбарияти давлату Ҳукумати Тоҷикистон дар қамқорӣ бо созонҳои давлатӣ қамъияти ва байналмилалӣ то андозас роҳи халли худро пайдо қардааст.

Вақте ки дар бораи фаро гирифтани аҳоли ва кишроҳи гуно-

табақан ниёзманд, инкишоф ва ривуҷу равнақ додани ихтисоси қори иҷтимоӣ ингаронид шудааст. Дар ин замина Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар маросими ба истифода додани бинои дуоими Маркази миллии тавонбахшии «Қорбо» дар таърихи 17 апрели соли 2008 низ таъкид қарда буд: «Дар шароити қўнчи ҳоҷагини кишвар ба роҳ мондани шақлу усулҳои дигари ҳифзи иҷтимоии аҳоли, аз қўмада хизматрасониҳои иҷтимоӣ, ба монанди хизматрасониҳои машваратӣ, равоншиносӣ, мутобиксозӣ, раҳнамоии қасбӣ, мусоидат ба шугл, қасбомуъй ва соҳибқорӣ ҳеле муҳим аст. Ҳангоми татбиқи қўнини шақлоҳои хизматрасонӣ бояд як қисми шаҳсон аз доираи ҳифзи иҷтимоии давлатӣ беруи шуда, ба фазои ҳултаъминқўнии иҷтимоӣ ворид гарданд».

Дар кишваромон баробар бо қори зиёде, ки Вазорати меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти ҳимоя ва ҳифзи иҷтимоии

муаллимони мо дар кишварҳои қорчиӣ, баҳусус дар Ҷумҳурии Қазоқистон, Федератсияи Россия ва Ҷумҳурии Украина тақмили ихтисос қунанд, то ки маминаи рушди ин ихтисосро дар кишваромон барқарор қарда тавонем.

Тахлилҳо нишон медиҳанд, ки дар шўъбаҳои ҳифзи иҷтимоии мақомоти иҷроияи маҳаллӣи ҳоҷагини давлатӣ, Вазорати меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии мамлакат мутахассисӣ қасбӣ қорманди иҷтимоӣ намерасад. Ин дар ҳоҷет, ки Ҳукумат барои балианд бардоштани сатҳи иҷтимоии аҳоли қўшиш зиёд мекунанд. Вазорати меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии мамлакат низ дар ин қода қорҳои ҳуберо анҷом медиҳад, вале аз сабаби набудани мутахассисони қасбӣ бештари ин иқдомҳо, нақшаҳо ва барномаҳо ба ҳалафӣ худ намерасанд. Барои халли ин масъала мо ба нақша гирифтаем, ки аз ҳамаи сол, дар мувофиқа бо Раёсати дошиғиҳоҳои Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, маълумоти дуоимро аз рўйи их-

• **Дар мавзўи муҳим**

Ривочи қори иҷтимоӣ - омили қоҳиши сатҳи қамбизоатӣ

гуни ҳоҷагини бо қор ва ихтисосҳои гуногун сўҳбат мекунем, бешак, халли масъалаи бо қадом роҳҳо мавридри иҷро қарор гирифтани ин равандро қўе мешавем. Албатта, дар ин замина Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барномаҳои маҳусуро тарқарей қардасту Президенти мамлакат дар тамоми сипарҳои ҳуд, ки ба ваъзи иҷтимоӣ ингаронид шудаанд, барои ташкили қойиҳои қорӣ ва бо қасбу ихтисоси гуногун фаро гирифтани табақҳои ҳоҷагини таъкид ва ба масъулони дастуру супоришҳои маҳус мемиҳад. Аммо то қадом андоза масъулони ниҳодҳои марбута барои иҷрои ин супоришҳо иқдом мекунанд, масъалаи дигар аст.

Вобаста ба масъалаи мазкур дар кишвари мо қонунӣ алоҳида бо номи Қонуни «Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизматрасонии иҷтимоӣ» амал мекунанд. Қонунӣ мазкур асосҳои ҳуқуқии Ҷаъолияти қори дав соҳаи хизматрасонии иҷтимоӣ ба аҳоли муқаррар менамояд ва муносибатиҳоро, ки ҳангоми амали намудани ҳуқуқи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳрвандони қорчиӣ ва шаҳони бешаҳраванд ба хизматрасонии иҷтимоӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба миён меоянд, ба таъин мекунанд.

Қонунгузори мазкур шаҳрванд ва ё гуруҳи шаҳрвандонро ҳамчун истифодабарандагони хизматҳои иҷтимоӣ муайян қардааст, ки дар ҳолати дувшорӣ зиндагӣ қарор дорад ва бинобар хамин ба онҳо хизматҳои иҷтимоӣ расонида мешаванд. Ба ҳолати дувшорӣ зиндагӣ мавридохҳо ҳос аст, ки Ҷаъолияти мўътадилӣ ҳаёти шаҳрвандро ба таъри қорӣ вайрон мекунанд ва ё ҳолате ки ӯ мустақилона аз он барномада наметавонад. Аз қўмада, ба ин ҳолатҳои маъюбӣ, пиронсолӣ, беморӣ, оқибати садамаи истеҳсоли ва бемории қасбӣ, аз даст додани саробон, танҳои, ятимӣ, беназоратӣ, набудани қойи муайян истиқомат, вобастагии бардавомӣ рўҳӣ, оқибати зуқурвай ва ё ҳолатҳо, ки ҳаётро зери қатар мегузоранд ва ҳолатҳои дигари дувшорӣ зиндагӣ дохил мешаванд.

Дар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизматрасонии иҷтимоӣ» ҳамчунин ҳалафҳои хизматрасонии иҷтимоӣ, ки аз мусоидат намудан ба таъмини имкониятҳои баробар барои ҳамаи аъзои ҷамъият, ки ба таҳмики ягонагии иҷтимоӣ ва роҳ наододан ба қудоктони иҷтимоӣ равона гардидаанд, таъмин намудани имконияти ба сар бурдани ҳаёти сазовору бехатар, ҳамаҷонан иштирок дар қорҳои ҷамъиятӣ, қўмак намудан ба шаҳрвандон барои рафӣ ҳолати дувшорӣ зиндагӣ, ки онҳо бо маблағи худ ва имкониятҳои мавҷуда қудрати баргараф қардани онро надоранд, таъкид додани ҷидду қадди шаҳони шаҳрвандон ва оилаҳо, муҳайи қардани шароити барои халли мустақилонаи масъалаҳои пешомада аз тарафи онҳо ва пешқўри қардани ҳолати дувшорӣ зиндагӣ иборат ҳастанд, мушаххас зикр шудааст.

Ҷанд нуктае, ки ин қор аз Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизматрасонии иҷтимоӣ» оварда шуд, қадат ба хотири он аст, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фазои мусоиди қонуниву ҳуқуқӣ барои ба роҳ мондани ихтисоси қори иҷтимоӣ вучуддорад ва аз масъулини таҳо Ҷаъолияти муносибона дар доираи ин қонун боқӣ мекунанд.

Ба назари мо, инкишоф додани ихтисоси қори иҷтимоӣ дар мамлакат раванди қоҳиши сатҳи қамбизоатиро таъкият бахшида, ба бехтар гардидаи ваъзи зиндагӣ ва неқуҳволии мардум мусоидат менамояд.

Ҳадафи асосии мо аз таълими ин мавод низ ба ваъзи иҷтимоии аҳоли, баҳусу табақҳои ниёзманд ва осебпазирӣ ҳоҷагини, аз қўмада бо қор ва машғулиятҳои алоҳида фаро гирифтани ин

аҳоли анҷом медиҳад, ҳамаҷонан ташкилотҳои байналмилалӣ ва ҷамъиятиё ҳастанд, ки ба рушди соҳаи иҷтимоӣ мусоидат менамоянд. Дар доираи қамқорҳои давлату Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва вазорати идораҳои ҳалафҳои мамлакат бо созон ва ташкилотҳои гуногун байналмилалӣ, аз қабили Институти «Қоҷаини қўшода» Бунёди Мадад ва ЮНИСЕФ дар кишвар моҳи августӣ соли 2009 Ассотсиатсияи қормандони қасбӣ қори иҷтимоии Тоҷикистон таъсис ёфтааст. Ҳалафӣ ин ташкилот мусоидат ба пешрафти қасби қори иҷтимоӣ, мушаххас намудани заминаи илми қори иҷтимоӣ тавассути мубодилаи дошиғ, маҳорату маҳала, дарфит намудани роҳҳои бехтардонии савияи зиндагии гуруҳҳои осебпазирӣ аҳолии Тоҷикистон, пешниҳоди сиёсатҳо, ки ба мафиати қамбизоатон қабобу мебошад ва пешбарии истифода аз таҷрибаҳои илманассосноқшуда мебошад.

Дар асоси супоришу дастурҳои Президенти мамлакат Эмомалӣ Раҳмон дар назди факултети фалсафаи Дошиғоҳи миллии Тоҷикистон қафедраи қори иҷтимоӣ ва сотсиологияи таъсис шуд. Ин аввали қафедра дар мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Мудири қафедраи мазкурро номзоди илми ҳоҷагини (сотсиология), дотсент Далаер Баҳромбеков ба ўҳда дорад. Маъсуф дар робита ба моҳияти таъсиси қафедра ва зарурати омода намудани мутахассисони соҳаи иҷтимоӣ, аз қўмада қўнини иброд дошт.

-Дар ҳар як ҳоҷагини табақҳои алоҳидаи ҷамъиятӣ мўътоҷи дастгирии доимӣ ҳастанд. Ба онҳо гуруҳҳои қамбизоатӣ аҳоли, маъюбон, ятимон, нафақаҳўрон ва ғайра шомиланд. Қормандони иҷтимоӣ бояд дастгирӣ, қўмак ва ҳайроҳўй нисбат ба қўнини гуруҳҳо ба таъри доимӣ ташкил қунанд. Барои ин мутахассис дарқор аст. Ҳамин гуна мутахассисро ҳанўз мо надорем. Аввалин тахмунандагони мо соли оянда соҳиб ихтисоси «Қори иҷтимоӣ» мешаванд. Инак, бо таъсиси қафедра имконияти омода қардани қўнини мутахассисон пайдо шуд. Шароити қори таълим дар қафедраи наватисии мо мунтазам бехтар мегардад. Аввалан, бояд таъкид қард, ки тавре ишора қард, ин қафедра маҳз бо дастури Президенти мамлакат ва дастгирию қўмаки Ҳукумат ташкил ёфт. Барои таҳмики баъзи моддӣ-техникии мо бо вазорату идораҳои марбути соҳа ва ташкилотҳои қорчиӣ, ки барномаҳои қоҳиби бехдошти иҷтимоӣ, аз қўмада балианд бардоштани ихтисоси қорманди иҷтимоӣ дорад, қамқорихоро ба роҳ мондем. Аз қўмада дар қамқорӣ бо Вазорати меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ассотсиатсияи қормандони қасбӣ қори иҷтимоии Тоҷикистон як қатор қорҳо андешидем. Соли 2010 муаллимони қафедраи сотсиология дар доираи «Барномаи рушди маориф» муздати 14 рўз дар дошиғиҳоҳои Украина тақмили ихтисос

ФАЙЗ ХЕЗАД ДОИМО АЗ ХОКИ ФАЙЗОБОД

Вокеан ҳам Файзобод яке аз минтақаҳои пурфайзи Тоҷикистон аст. Рӯзе, ки мо барои ширкат дар нишастӣ матбуотӣ ба маркази ин минтақа сафар мекардем, раҳорах манзараҳои сабзу хуррам ва бо-гоғи серхосили ин ғушаи зебои диёр назаррабои диққатҷалбкунанда буд.

Наттиҷаи кӯшишу заҳмати хамарӯзаи ахли ҷомеаи ноҳия аст, ки нишондиҳандаҳо дар ҳама самтҳои хоҷагии халқ мунтазам афзун мешавад. Чунончӣ, давоми шаш моҳи аввали соли ҷорӣ дар ноҳияи Файзобод болоравии нишондиҳандаҳои асосии иқтисодӣ таъмин шуданд, - иброз намуд зимини нишастӣ матбуотӣ раиси ноҳия Абдулло Ҳақимов ва афзуд: «Дар ин давра иҷрои бучет дар қисми даромад 105 фоиз таъмин шуд. Иҷрои нақшаи 16 намуни андоз ва дигар пардохтҳои хатмӣ пурра ва барзиёдчиро гардида, ба бучет аз ҳисоби андозу пардохтҳо ба ҷойи 4638 ҳазор сомонии ба нақша гирифташуда 5626 ҳазор сомонӣ ворид гарид, ки ин нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 1343 ҳазор сомонӣ зиёд мешоад.

Дар шаш моҳи соли равон ҳаҷми умумии истеҳсоли маҳсулоту кишоварзӣ 42569 ҳазор сомониро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 2418 ҳазор сомонӣ зиёд аст. Кишоварзҳои ноҳия соли равон дар майдони 3363 гектар кишти зироатҳои ғалладо-нағӣ гузарониданд. Парвариш ва нигоҳубини майдони картошказор ва сабзавот нис хуб бо роҳ монда шуда, деҳқонони ноҳия ба нақша гирифтаанд, ки соли равон 8409 тонна картошка ва 11135 тонна сабзавот истеҳсол намоянд. Натиҷаи кори ҷордоворонро паррандапарварӣ нис хуб аст.

Раиси ноҳия ҳамчунин аз рушди соҳаҳои фарғи тандурустӣ ва фарҳанг иҷрои қаноатмандӣ карда, ба саволҳои сершумори хабарнигорон посухҳои мушаххас дод.

Б. КАРИМЗОДА,
«Садои мардум»

ХИЗМАТРАСОНӢ БО УСҮЛҲОИ МУОСИР

Дар Вазорати меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон давоми нимсолаи аввали соли ҷорӣ вобаста ба тақмил ва татбиқи саналҳои меъёри ҳукукӣ дар соҳаи иҷтимоию меҳнат 29 лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳукукӣ соҳа, аз ҷумла чор лоиҳаи қону-нҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, 18 лоиҳаи қарорҳои Ҳукумати Ҷум-ҳурии Тоҷикистон ва ҳафт лоиҳаи қарорҳои Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷи-кистон таҳия гардидаанд, ки барои таҳкими заминаҳои меъёрии ҳукукӣ соҳа мусоидат наму-да, баҳри баланд бардоштани сатҳи зиндагӣ ва некуаҳволии мардум равона шуданд.

Тақвияти қўмакҳои унвонии иҷтимоии давлатӣ аз тарафи ва-зорат дар ҳамкорӣ ва дастгирӣи

лоиҳаи Қўмаки техникӣ оид ба бар-номаҳои мусоидати иҷтимоӣ дар соҳаи ҳифзи иҷтимоии аҳоли – қисми имтиёҳо ва пардохтҳои иҷтимоии Комиссияи Аврупо, низоми нави пешниҳод намудани дастгирӣи ун-вонии иҷтимоӣ ба оилаҳои камба-зот омода ва тасдиқ гардидаанд. Низоми нав тариқи таҷриба дар шаҳри Истаравшани вилояти Сўд-д ва ноҳияи Ёвони вилояти Хатлон ҷорӣ ва барои ин мақсад 4149820 сомонӣ маблағ ҷудо гардидааст. Дар давраи ҳисоботӣ маҷмӯан ба 170104 нафархонандагони нисъман-ди ҷумҳурий 34002080 сомонӣ маб-лағ пардохт шудааст.

Ба ҳолати 1 апрели соли 2012 теълоди умумии нафақагирон 594 587 нафарро ташкил медиҳад, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 16 563 нафар зиёд мебо-

шад. Андозани миёнаи нафақа дар ҷумҳурий 152,66 сомониро ташкил дода, нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 24,89 сомонӣ афзудааст. Дар ҷараёни нишаст М. Махма-даминов зикр намуд, ки бо мақса-ди боз ҳам шаффоф гардидаани фав-олият дар пардохти нафақа ва қўмақпулҳои ба он баробар ва-зорат ба Бонки давлатии амонат-гузории Тоҷикистон «Амонат-бонк» барои хизматрасонӣ тавас-суи қортҳои пластикӣ бонкӣ то ин вақт нафақаи 156073 нафар на-фақагирони шаҳрҳои Кўргентеп-па, Кўлоб, ноҳияҳои ба номи Сино, Фирдавӣ, Шохмансур, Исмоили Сомонӣ шаҳри Душанбе, шаҳр-ҳои Исфара, Табашар, Хучанд, Истаравшан, Норақ, Ваҳдат ва Туреунзода ба қортҳои бонкӣ гу-заронида шуданд.

М. НУРАЛИЕВ,
«Садои мардум»

ҳамкорӣ бо аҳоли 911 (соли 2011-ум 749) адал яроқи отафширон, аз ҷумла 124 адал автомат, 157 адал таппонча, 144 адал қамон ва қарабин, 48 адал дигар намуни яроқи рахпеч, 390 адал яроқҳои суфтадил, 48 адал найзақор ва микдори зиёди дигар лавозимоти ҷангӣ мусодира шудааст.

Аз 2 декабри соли 1994 то ҳамин давра шумораи силоҳи му-содирагардида 34931 адалро таш-кил медиҳад.

Таҳлилу нишон медиҳанд, ки нишондиҳонҳои фаъолияти самти Бозрасии давлатии автомобилӣ мутаносибан ба ҳамин давраи соли гузашта бехтар гардидааст. Дар маҷмӯш шумораи садамаҳо 29 ҳолат ё 4,8 фоиз, ҳалокшудагон 22 нафар ё 11 фоиз ва мазкуршуда-гон 57 нафар ё 8,5 фоиз кам гар-дидааст.

Аъзам МҶОСЕВ,
«Садои мардум»

АМНИЯТИ ПАРВОЗҲО ТАЪМИН КАРДА МЕШАВАД

«Дар давраи ҳисоботӣ бо айби ҳадамоту сохторҳои КВД «Тоҷикаэронавигатсия» ҳодиса-ву садамае ба қайд гирифта на-шуда, талаботи ҳуҷҷату асноди роҳбарикунанда, ки бехатарии парвозхоро таъмин менамояд, дар сатҳи зарурӣ муҳайё ба мавриди амал қарор доранд, - бо изҳори хушӣ гуфт дар оғози сўҳбат директори генералии қорхона Анвар Махсудов.

Аз маълумотнома ба хабар-нигорон пешниҳодшуда маълум гарид, ки натиҷаҳои иҷрои бар-номаи истеҳсоли КВД «Тоҷикаэ-ронавигатсия» низ дар нимсолаи аввали соли 2012 баланд аст. Бех-тар гардидаани сифат ва самарано-ки қор аз ҷумлаи омилҳоест, ки

бехатарии парвозҳо дар фазои Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин кар-да шуд.

Қорхона дар нимсолаи аввал ба 196 ширкати ҳавопаймоии ва-таниву ҳоричӣ хизматҳои аэро-навигатсионӣ пешкаш кард, ки аз ҷумлаи онҳо 21-тоаш ширкати иҷроқунандаи парвозҳои доимӣ ва 175-тоаш ширкати иҷроқунандаи парвозҳои ғайридодӣи мебошанд.

Таҳлил нишон медиҳад, ки бах-рабардори киштиҳои ҳавопаймоӣ аз хизматҳои пешкашкунандаи КВД «Тоҷикаэронавигатсия» дар ақсари маворид аз ҷониби ширка-тҳои «Сомон Эйр», «Уральские авиалинии», «ЮТ-Эйр», «Сибир-ские авиалинии», «Ўзбекистон ҳаво юларӣ», «Корсан-Эйр» ва

«Эйр-Астана» зиёд гардида, таъно аз ҷониби «Тоҷик Эйр» ва «Чайна Саузен» каме ҳам бошад, рӯй ба қоҳиш овардааст. Ҳамзамон бояд таъкид кард, ки бахрабардорӣ аз киштиҳои ҳавопаймоии қалонҳаҷ-ми навъи В739 ва В738 аз ҷониби ширкатҳо бештар шудааст.

Дар шаш моҳи соли равон да-ромади умумии муассиса 23431,3 ҳазор сомониро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гу-зашта қариб 35,90 фоиз зиёдтар аст.

Пардохтҳои КВД «Тоҷикаэро-навигатсия» ба Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шаш моҳи соли 2012-ум 9 238 615 со-мониро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2011 дар маҷмӯш 81,18 фоиз зиёдтар аст.

К. БУРҲОНИДДИН,
«Садои мардум»

Боркашӣи қамтар шуд

«Дар нимсолаи аввали соли 2012 воридоти молҳои хоҷагии халқ нисбат ба содирот 1млн.996 ҳазор тонна ё 8,2 маротиба зиёд буд, - гуфт муовини раиси КВД «Роҳи охани Тоҷикистон» У. Қаландаров.

Бояд зикр кард, ки ба минтақаи Хатлон ҳашт моҳ боз воридоту содироти бор тавассути роҳи оҳан амалӣ намешавад. Як сабаби кам шудани боркашӣи нисбат ба солҳои пешин бо сабаби таъмир аз тарафи Ҷумҳурии Ўзбекистон аз 17 ноябри соли 2011 баста шудани роҳи охани вилояти Хатлон мебошад, - идмоа дод муовини раис.

КВД «Роҳи охани Тоҷикистон» дар давоми мавсим барои тоҷирону соҳибкорони ватанӣ шаронти хуби боркашониро муҳайё карда, барои содироти маҳсулоту зудвайроншавандаи кишоварзӣ тавассути роҳи оҳан мунтазам сабуқҳои пешниҳод мекунад.

Айни замон қатраҳои мусофирбарӣ КВД «Роҳи охани Тоҷикистон» дар хатсайроҳи Душанбе-Москва, Кўлоб - Москва (аз воқалӣ шаҳри Душанбе), Хучанд - Москва, Душанбе - Кўргентеппа, Кўргентеппа-Сантудда дар ҳаракат мебошанд. Бо сабабҳои кам будани мусофирон хатсайри Хучанд-Саратов ва Душан-бе - Қонилбонд муваққатан бозлошта шуданд.

Баъди соҳибистиқлолии ҷумҳурий аввалин маротиба ду тепловози нави магистралӣи ТЭЗЗА «Эволюшн» харидорӣ шудааст.

Дар давоми нимсолаи аввал 29 вагони боркаш аз таъмири асосӣ бароварда, хати роҳ ба маблағи 25 млн. 857 ҳазор сомонӣ таъмир шуд. Дар сохтмони роҳи Душанбе-Кўргентеппа, ки аз се қисмат: Душанбе – Ваҳдат, Душанбе – Ёвон ва Душанбе – Кўргентеппа иборат мебошад, ки маблағи 8 млн. 342 ҳазор сомонӣ қорҳои ағҷиранд.

Имсол сафӣ қормандони КВД «Роҳи охани Тоҷикистон»-ро 33 нафар мутахассисони ҷавони дар ҳоричи кишвар таҳсил карда, пурра намуданд.

Мирзо БОБОКАЛОҶОВ, «Садои мардум»

ҚАДАМҲОИ УСТУВОР ДАР ФАЗОИ ҶАҲОНИИ ТАҲСИЛОТ

- Раёсати Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон фаъолияти худро тибқи қонунҳои амалкунанда ба роҳ монда, баланд бардоштани сифати таълиму тарбия, тайёр намудани мутахассисони баландшарҳи тисоси ба талаботи бозори меҳнат ҷавобгӯӣ ва ворид шудан ба фазои ягонаи таҳсилоти ҷаҳониро самти асосии қор медонад, - гуфт ректори Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон Мумин Шарипов.

Соли 2005 роҳбарияти донишгоҳ ҳамчун ташаббусқори дар ҷумҳурий ҷорӣ намудани низоми кредитии таҳсил баромад намуда, онро дар факултети «Иқтисоди ҷаҳон ва ҳукуку» ба роҳ монд.

Сазовор таъин ба ҷоизаҳои байналмилалӣи «Сифати аврупоӣ» ва «Муассисаи бехтарини Аврупо», ҳамкорӣ бо мактабҳои олии давлатҳои ИМА, Фаронса, Итлолӣ, Испания, Ҷумҳурии Ислонии Эрон, ташиқ-лотҳои байналмилалӣи «Евразия», «Сорос», «Темпус», «Диалог Евразия» аз нуфузи байналмилалӣи дониш-гоҳ башорат медиҳад.

Дар нимсолаи аввали соли ҷорӣ дар донишгоҳи конференсия бахшида ба 20-солагии Иҷлосияи XVI Шўрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 15-солагии рӯзи Ваҳдати миллий гузаронида шуд. Донишҷўёни донишгоҳ дар олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣ иштирок карда, ҷойҳои намоёнро ишғол намуданд. Ду нафар устодон рисолати докторӣ ва даҳ нафар рисолати номзадӣ ҷоизаи қарлад.

Моҳи майи соли ҷорӣ бахшида ба 90-солагии Иттифоқи «Тоҷикматлубот» ва 25-солагии ДДТТ конфо-ренсии байналмилалӣи дар мавзӯи «Масъалаҳо ва дурнамои рушди кооператсия матлубот дар шаронти ҷаҳоншариф» гузаронида шуд, ки дар он намоиядагони кооператсияи матлуботи ИДМ ва мактабҳои олии шаҳри Душанбе иштирок намуданд.

Мирзо БОБОКАЛОҶОВ, «Садои мардум»

Академияи телевизион ва радио таъсис меёбад

Доир ба натиҷаҳои фаъолияти Қумитани телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷи-кистон дар нимсолаи аввали соли 2012 нишастӣ матбуотӣ доир шуд.

Раиси қумита Асдулло Раҳмо-нов нишастро ифтиҳоҳ карда, иброз намуд, ки давоми нимсолаи аввали соли ҷорӣ ҷиҳати фарогирии аҳолии кишвар бо барномаҳои телевизион ва радио марҳилаи дуҷуми «Барно-маи давлатии рушди пахши телеви-зиони рақамӣ дар Ҷумҳурии Тоҷи-кистон барои солҳои 2010-2015» ба иҷро расид. Соли ҷорӣ иҷрои марҳи-лаи сеюми ин барнома ба нақша гирифта шудааст.

Дар ин давра аз ҳисоби маб-лағҳои дохилии Киностудияи «То-

ҷикфилм» филми бадеии «Ҷазо» ва филми мустақили «Бодбаракҳои наврӯзӣ» рӯйи навор омад ва тан-зими онҳо ба анҷом расид. -Бояд зикр намоям, ки Киностудияи «То-ҷикфилм» дар оянда таҳияи силси-лафилмҳоро дар назар дорад. Ҳоло бошад, бисёр силсилафилмҳои ҳоричӣ нис барои тарҷума даст-рас гардидаанд, ки ба урфу олати миллии мо мувофиқ буда, аҳамия-ти тарбиявӣ доранд,- гуфт Асдул-ло Раҳмонов.

То имрӯз дар минтақаҳои аҳолинишини ҷумҳурий 27 адал фиристандади радиотелевизионӣ насб карда шудааст.

Дар натиҷа, фарогирии барно-маҳои телевизионӣ дар сатҳи ҷум-

ҳурий хеле бехтар шуд. Ҳоло 99,72 фоизи аҳолии Тоҷикистон Шабба-каи яқуми телевизиони Тоҷикис-тон, 81,23 фоиз Муассисаи длавл-тии «Телевизиони Сафина», 76,93 фоиз Муассисаи давлатии «Теле-визиони қўдакону наврасон -Ба-хористон», 72,32 фоиз Муассисаи давлатии «Телевизиони Ҷаҳонна-мо»-ро тамошо ва 82,8 фоиз ра-диои «Тоҷикшоди», 32,08 фоиз радиои «Овози тоҷик», 62,3 фоиз радиои «Садои Душанбе» ва 33,78 фоиз радиои «Фарҳанг»-ро гўш карда метавонанд.

Дар Маркази миллии санъа-тҳои аудиовизуалии қумита дар нимсолаи соли ҷорӣ 300 нафар му-тахассисони ҷавон донишу мала-

барқарор ва сохтмони иншооти тиббӣ ва омўзинши мутахассисони тибби оилавӣ идмоа дорад.

Аз аввали татбиқи лоиҳа 60 иншооти тиббӣ дар шаш ноҳияи вилоятҳои Сўдд ва Хатлон барқарор сохта ва таҷҳизонида шудаанд. Сохтмони ҷор иншооти маркази саломатии деҳот ва таъмири маркази саломатии ноҳия идмоа дорад. Дар ҷорӣбуди ба грант омўзонидани 129 нафар дуктдор ва қорман-дони миёнаи тибб анҷом ёфта, омўзинши 70 нафар му-тахассисони тибб оилавӣ давом дорад. Аз оғози лоиҳа ба 444674 занҳои ҳомила ва қўдақдор микро-нуриент, ба 9634 нафар занҳо витамини А ва ба 90 ҳазор қўдаки аз 6 - моҳа то 2- сола ҳокаи спиринкс тақсим карда шуд, ки яке аз роҳҳои пешгирии кам-вазнии қўдакон аст. Бештар аз 100 ҳазор қўдакони то синни 5 - сола аз муоина оид ба ташхиси гипотро-фия гузаштанд.

Мирзо НУРАЛИЕВ, «Садои мардум»

ИСТЕҲСОЛИ 54 НОМГҶӢ МАҲСУЛОТ АФЗУДАНИСТ

- Дар шашмоҳаи аввали соли 2012 ҳаҷми истеҳсоли маҳсулотӣ саноятӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон 4 миллиарду 467,1 миллион сомониро ташкил дода, суръати афзоиш нисбат ба ҳамин давраи соли 2011-ум ба 112 фоиз баробар шуд, - иброз дошт вазири энергетика ва санояти Ҷумҳурии Тоҷикистон Гул Шералӣ.

Аз ҳаҷми умумии маҳсулотӣ саноятии истеҳсолгардида 35,1 фоизаш ба қорхонаҳои системаи Вазорати энергетика ва саноят ва 8,7 фоизаш ба КВД «Ширкати Алуминиий Тоҷик» рост меояд.

Қорхонаҳои соҳаи ҳўрқоронии вазорат нисбат ба ҳамин давраи соли 2011 суръати афзоишро ба 134,8 фоиз, аз ҷумла КВД «Хўрқорворӣ» -140,1 фоиз, КВД «Ғалла» -128,8 фоиз ва КВД «Гўштишу шир» -118,6 фоиз расониданд.

Афзоиши ҳаҷми истеҳсол дар тамоми раёсатҳои соҳаи вазорат таъмин гардида, дар соҳаи электро-энергетика -107,1 фоиз, мададани қўҳӣ -121 фоиз, истихроҷи нафту газ -126,5 фоиз, соҳаи мошинсозӣ -134,3 фоиз, ангишт -149,6 фоиз, санояти сабўк -151,1 фоиз ва маводи сохтмон -188,4 фоиз таъмин гардидааст.

Таъин ин мўддат дар системаи Вазорати энергетика ва санояти Ҷумҳурии Тоҷикистон сохтмони қорхона ва истеҳсолоти нав идмоа ёфта, 124 қорхонаи нав ба қор дароварда шуданд.

Дар ин давра аз 89 намуни муҳимтарини маҳсулотӣ саноятии истеҳсолшавандаи истеҳсоли 54 номгўй, аз ҷумла тиллову маҳсулотӣ заргарӣ, пойафзол, матоли тайёри пахтагӣ, орд ва нону макарон, маҳсулоту кано-дӣ, машруботи спиртдору беспирт, ҳасиб, ангишт, неруи барқ афзуда, истеҳсоли намудохи гуногуни қубур ва дигар маҳсулоту пластмасӣ ба роҳ монда шуд.

М. ХУДОЙНАЗАР, «Садои мардум»

Дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷи-кистон доир ба натиҷаҳои нимсолаи аввали соли 2012 нишастӣ матбуотӣ баргузор шуд.

Вазирӣ фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон Мирзошоҳрух Асрорӣ дар назди рўзномани-горон гузориши муфассал дод.

Дар партави мулоқоти Роҳбари давлат бо намоиядагони воситаҳои ахбори омма ба му-носибати 100-солагии матбуоти тоҷик, муло-қоти аънаыяни Президенти Ҷумҳурии Тоҷи-кистон бо намоиядагони зиёиён зимин ифти-тоҳи бинои Қитобхонаи миллии Тоҷикистон, барномаи театрикунонидашудаи бадеӣ дар Наврўзгоҳи пойтахт бо иштироки Сарвари давлат, Конференсия байналмилалӣ ба ифти-хори ҷашни ҷаҳонии Наврўз ва намоиши хунарҳои мардумӣ дар ҷаҳорғўбаи ҳамоиши «Ҳамқорихи иқтисодӣ бо Афғонистон», Фес-тивали театроқи қасбии мамлакат, Намоиш-гоҳи байналмилалӣи қитоб, Фестивали бай-

каи худро муқаммал намуданд.

-Бамаврид аст, таъкид намоям, ки,- зикр намуд А.Раҳмонов,- Пре-зиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон мўхтарам Эмомалӣ Раҳмон дар суҳанроншавонӣ дар ҷаласаи та-танъавӣ бахшида ба 100- солагии матбуоти тоҷик (10 марти соли 2012) таъсияи Академияи телеви-зион ва радиоро ҳамчун институ-тӣ тақмили иқтисос ва тарбияи му-тахассисони аслии соҳа не арзёбӣ намуда буланд. Дарин робита дар заминаи Маркази миллии санъа-тҳои аудиовизуалии телевизион, радио ва кино Академияи маъзур таъсис меёбад. Барои бозомўзи-ни ҷавонҳои ҷалби бехтарии мутахас-сисони соҳибтаҷрибаи воситаҳои ахбори омма аз дохил ва ҳоричи кишвар дар назар аст.

Фирўза ҲАБИБУЛЛОЕВА,
«Садои мардум»

Саёҳати журналистон дар фурудгоҳ

Дар Фурудгоҳи байналмилалӣи Душанбе пеш аз мулоқот бо жур-налистон аввал барои онҳо имконият дода шуд, ки бо тартиби гузарии мусофирон бевосита шинос шаванд. Нахуст ба ҷашм расид, ки би-сёр толоҳроҳи фурудгоҳ аз нав таъмиру таҷид шудааст. Аз системаи маълумотдиҳӣ-нигоҳи ягонаи «ОНЛАЙН» мусофирӣ барои қор ба Фе-дератсияи Россия сафармақарда метавонад дар лаҳзаҳои қўтоҳтарини до ба он ки вай иҷозати вуруд ба ин кишвар дорад ё не, маълумот гирад. Ин системаро маъмурияти фурудгоҳ яқояҳо ба Ҳадамоти муҳоҷи-рати назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳадамоти федералии муҳоҷирати Федератсияи Россия созмон долааст. Он имкон медиҳад, ки ҳодисаҳои талафоти молиявии марбут ба берунқунии мусофирон аз қаламрави Федератсияи Россия пешгирӣ карда шавад. Сипас, журна-листон бевосита бо қори намоиядагони мақомоти гумурк, сарҳад ва ди-гар сохторҳое, ки дар фурудгоҳ фаъолият мекунад, шинос шуданд. Дар толори барҳаҳои интизории пеш аз парвоз барои мусофирон тамо-ми шароит муҳайёст. Марказҳои савдо ва хизматрасонӣ, воситаҳои алоқа ва иттилоётрасон дар хизмати онҳо қарор дорад.

Баъд аз ин саёҳати қўтоҳу ҷалиб нишастӣ матбуотӣ тариқи саволу ҷавоб сурат гирифт. Аз маълумотнома бармеояд, ки натиҷаҳои иҷрои барномаи истеҳсоли ЧСК «Фурудгоҳи байналмилалӣи Душанбе» дар нимсолаи аввали соли 2012 бо пешрафти нишондиҳандаҳои асосии ба-ланд бардоштани сифат ва самаранокӣи қор таъсиф меёбад. Маблағи умумии дар нимсолаи аввали соли ҷорӣ ба ҳисоби бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронидани фурудгоҳ 26,3 миллион сомониро ташкил дод. Дар давраи ҳисоботӣ фурудгоҳ ба 382 655 мусофирӣи пар-возкарда ва 256 428 мусофирӣи омада хизмат расонид, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта зиёд аст.

Яке аз масъалаҳои доғи рўз наомадан, осеб дидан ва гумшавии бағоҷ мебошад. Дар нимсолаи аввали соли ҷорӣ оид ба ин масъалаҳо 202 шикоят (назар ба ҳамин давраи соли гузашта 96 шикоят қамтар) ба қайд гирифта шуда, аз онҳо 194-тояш қонёш гардонда шуд, ҳашт шикоя-т дар марҳилаи баррасӣ қарор дорад.

К. БУРҲОНИДДИН,
«Садои мардум»

налхалкни театроҳи лўхтак «Ҷодари ҳаёл», ҷашнворан ҷумҳуриявӣи наврасонии балоқат «Сапеда-2012», 15- солагии Ваҳлати миллий ба фаъолияти муассисаҳои фарҳангӣ дар киш-вар тақони ҷиддӣ дод.

Бахшида ба 21- солагии Истиклолияти давлатии Тоҷикистон ва 15-солагии рўзи Ваҳ-лати миллий рўзҳои 20-23 июн даври ҷамъба-сти Фестивали ҷумҳуриявӣи ансамблҳои оилавӣ – «Гули мақсу» баргузор гарид.

Яқояҳо ба Сафорати Иёлоти Муттаҳидида Амрико дар Тоҷикистон, иштироки олимони Академияи илмҳо, ахли зиё ва воситаҳои ах-бори омма муаррифи «Қитобӣ ёдгориҳои та-рихӣи Тоҷикистон» баргузор шуд. Қитобӣи маъзур 170 ёдгориҳои таърихӣи 37 шаҳру ноҳияи ҷумҳуриро дар бар мегирад.

«ТОҶИКМАТЛУБОТ»: НИШОНДИҲАНДАҲО ҚАНОАТБАХШАНД

Раиси Раёсати Иттифоқи «Тоҷикматлу-бот» Сирочиҷиддин Валиев гуфт, ки самара-бахш истифодаи бурдани потенциалӣи мавҷу-да ва захираҳои дохилӣ имконият дод, ки нишондиҳандаҳои асосии банақшагирифта-ти соҳа дар нимсолаи аввали соли ҷорӣ барзиёд иҷро гардад.

Дар натиҷа, ҳаҷми умумии муомилоти ҷақанаи мол 70,3 миллион сомониро таш-кил намуда, дар қорхонаҳои истеҳсоли соҳа ба маблағи 9,4 миллион сомонӣ молу маҳсулот истеҳсол шуд, ки нисбати ҳа-мин давраи соли гузашта 3,2 миллион сомонӣ зиёд аст.

Фурушӣи маҳсулотӣи кишоварзӣ 33,9 миллион сомониро ташкил намуда, нисбат ба ҳамин давраи соли 2011-ум 3,4 миллион сомонӣ зиёд аст.

Раёсати Иттифоқи «Тоҷикматлубот»

- Ситонидани саривактани ан-доз яке аз роҳҳои муҳимтарини ғаний гардонидани бучети мамла-кат ба шумор меравад. Ақсари қорхонаву муассисаҳои давлатӣ ва ҳуеусӣ бо риёи қонун сари вақт пардохти андозро таъмин на-моянд ҳам, мутаассифона, кам не-станд соҳибқорон, ки аз тариқи равзанаи ягона ба қайд гирифта мешаванду баъди ин ғайб ме-занад. Дар натиҷа, пайдо кардани онҳо барои назороти андоз ғайри-нимқ

Занон дастгирӣ меёбанд

Раиси Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Сумангул Тағоева доир ба фаъолияти шашмоҳа дар соли 2012 маълумот дода, аз ҷумла зикр намуд, ки дар ин давра 85 арзиши хаттӣ ва 342 муҷриати шифоии шаҳрвандон ба қайд гирифта шудааст, ки аз ин ҷумла 20 нафарашон мардон мебошад. Дар давраи ҳисоботӣ Маркази таълимии «Чароғи ҳидоят»-и кумита 30 нафар донишҷӯидухтарони ахлоқони макотиби олии ба 40 нафар дуктари ҷаҳми бепарасторро, ки дар мактабҳои олии пойтахт ва қоллеҷу омӯзишгоҳҳо тахсил доштанд, бо идорилуӣ таъмин намуд.

Бо қарорҳои Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Стратегияи миллии Ҷаҳонгардонии нақшаи занон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2011-2016» аз 29 майи соли 2010 тахти №269, Барномаи давлатии «Тарбия, интиҳоб ва ҷобачагузории кадрҳои роҳбарикунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби занону дуктарони лаёқатманд барои солҳои 2007-2016» аз 1 ноябри соли 2006 тахти №496 кумита яқоя ба вазорати идораҳои дахлдор захираи кадриро дар ҳайати 298 нафар омода намуд.

-Холо дар сохторҳои давлатӣ 4 ҳазору 493 нафар (24,8 Ҷоиз) занон ифои вазира доранд, ки ин шумора нисбат ба соли гузашта 120 нафар зиёд мебошад,- афзуд ӯ. Маъсуф ҳамчунин зикр намуд, ки тибқи маълумоти Раёсати сабти асосии ҳолати шаҳрвандон Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҷумҳурий дар шаш моҳи соли 2012-ум 42180 никоҳ ба қайд гирифта шуда, 4026 оила ҷудо шудааст, ки нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта 578 адалд зиёд мебошад.

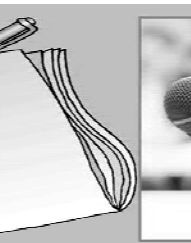
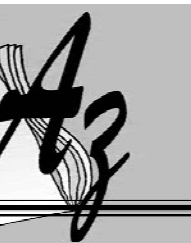
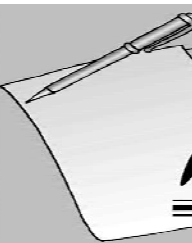
- Тибқи маълумоти Агентии давлатии ҳифзи иҷтимоӣ, шуғли аҳолии ва муҳоҷират давоми соли ҷорӣ ба Агентӣ 27 ҳазору 993 нафар занони корӣ барои дарёфти ҷойи кори домӣ муҷриат намуданд, ки аз онҳо 16 ҳазору 832 нафар ҳамчун корӣ ба қайд гирифта шуда, ба 11 ҳазору 344 нафар мақомӣ бекорӣ дода шудааст. Инчунин 5491 нафар занони корӣро бо қасбамӯй сафарбар карда, ба 234 нафар занон ҷуммақули барои бекорӣ дода шудааст,- гуфт дар поёни нишаст С. Тағоева.

Фирӯза ҲАКИМ,
«Садои мардум»

Раиси вилоти Хатлон Ғайбулло Авзал дар нишаст матбуотӣ дар ҳусуси таракқиёти иҷтимоӣ иқтисодии вилотӣ тӯли шаш моҳи соли равон ба таври мушаххас ихзори андеша намуд. Аз ҷумла ӯ зикр кард, ки туфайли самарабахш истифодаи намунаҳои захираю имкониятҳои мавҷуда вази ҷамъовари андоз ва пурағардонии бучет бехтаргардид. Натичан ҳамаи талбирҳо буд, ки нақшаи шашмоҳаи даромади давлатӣ 102,1 Ҷоиз иҷро гашта, ба бучет 191, 8 миллион сомонӣ маблағ ворид гардид, ки ин нисшонд нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта 35,1 миллион сомонӣ зиёд мебошад.

-Дар давраи ҳисоботӣ,- арз намуд раиси вилот,- гардиши савдон ҳориҷӣ ба 121 миллион долларӣ амриқӣ расонида шуд, ки муносибати 62,7 миллион долларӣ онро сдирот ва 58, 3 миллион долларро воридот ташкил менамояд.

Вобаста ба Барномаи давлатии мусоидат ба шуғли аҳолии яқсилта тадбирҳои андешаида шуданд, ки дар натиҷа бо истифода аз ҳама маблағҳо дар соҳаҳои ҳоҷагии халқи вилот 28,9 ҳазору ҷойи нави корӣ таъсис гардид. Мувофиқи маълумоти оморӣ дар ин муддат дар шахру навоҳии вилот 31 адалд корхона ва 21 коргоҳи хурди истеҳсолӣ бунёд шуда, аз ин

БАРОИ ГУСТАРИШИ МУНОСИБАТҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ШАРОИТ ФАРОҶАМ ОВАРДА ШУДА БУД

-Дар шашмоҳаи аввали соли 2012 ҷиҳати густариши муносибатҳои байналмилалӣ, бозидҳои давлатӣ, расмӣ ва кории Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҷомаали Раҳмон аз кишварҳои ҳориҷӣ ва бозидҳои алоҳиса расмӣ кишварҳои ҳориҷӣ аз Тоҷикистон, баргузори мулоқоти гуфтушуниҳод дар сатҳҳои гуногун нақшаи муассир гузоштанд,- иҳзор дошт вазири корҳои ҳориҷин Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳамроҳон Зарифӣ дар нишаст матбуотӣ.

Маъуф ҳамчунин аз сафари расмӣи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Ҷумҳурии Халқии Хитой, Сафарҳои кории Сарвари давлат ба Федератсияи Россия (ду маротиба), Ҷумҳурии Федеративии Бразилия ва Украина ёдовар шуда, афзуд, ки дар нисбонаи аввал 84 ҳайати гуногунастхӣ кишварҳои ҳориҷӣ ва зиёда аз 30 сомонӣ байналмилалӣ ва минтақавӣ аз Тоҷикистон бозид ба амал оварданд.

-26-27 март,- идлома дод Ҳамроҳон Зарифӣ,-дар пойтахти кишвар Иди байналмилалӣи Наврӯз ва Панҷумин Конфронси ҳамкорихон иқтисодии минтақавӣ оид ба Афғонистон (RECCA-V) бо иштироки президентҳои Ҷумҳурии Ислонии Афғонистон Ҳомид Карзай, Ҷумҳурии Ислонии Эрон Махмуд Аҳмадинаҷод, Ҷумҳурии Ислонии Покистон Осиф Алӣ Зардорӣ ва 80 ҳайати волақомони кишварҳои олам баргузори гардидаанд, ки дар афзудани обрӯву эътибори байналмилалӣи Тоҷикистон нақшаи муҳим гузоштанд.

-Инчунин 25 марти соли ҷорӣ вохӯрии сечонибаи сарони давлатҳои Тоҷикистон, Афғонистон ва Покистон барои ҳамаи, ки дар он масъалаҳои мубарима минтақавӣ, ҳамгирони иқтисодӣ тигоратӣ, татбиқи лоиҳаҳои инфрасохторӣ, сохтмони роҳҳои оҳану мошингард, қашидани хатҳои интиқоли барқ ва лоиҳаи CASA -1000 мавриди баррасӣ қарор гирифтанд,- гуфт вазири.

Ҳамроҳон Зарифӣ ҳамчунин оид ба имзои шартномаву созишномаҳои дучонибаи байналмилалӣ, рушди ҳамкорихо бо кишварҳои Иттиҳоди Давлатҳои Мустиқил, кишварҳои ҳамҷавори китъан Оснӣ, кишварҳои олами араб, Аврупо, Америка ва ғайра маълумоти пурра пешниҳод намуд ва ба сулоҳи хабарнигорион ҷавоб гуфт.

Неъматулло СОЛЕҶОВ, **«Садои мардум»**

Директори Муассисаи давлатии Маркази татбиқии «Лоиҳаи бақайдгирӣ ва систематизатсияи замин баҳри таракқиёти устувори соҳаи кишоварзӣ» Махмуд Ҳабилов зикр кард, ки дастовардҳои давраи

МӯҳЛАТИ ЛОИҲА ТАМДИД ГАРДИД

аввали лоиҳаҳо ба назар гирифта, Бонки Умумичаҳои дар ҳаҷрати Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мӯҳлати татбиқии лоиҳаҳо аз 1 апрели соли 2012-ум то 31 марти соли 2015- ум, яъне ба мӯдате се сол тамдид намуд. Созишномаи грантӣи Лоиҳаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Бонки Умумичаҳои 16 марти соли равон ба имзо расид. Арзиши умумии лоиҳа 10 миллиону 18,75 ҳазор долларӣ амриқӣ буда, сарчашмаҳои Байналмилалӣи Рушди Бонки Умумичаҳои (дах миллион долларӣ амриқӣ) ва сахми ҷомеаи дехот (18 ҳазору 750 доллар) мебошанд.

Махмуд Ҳабилов ҳамзамон гуфт, ки лоиҳа дар давраи идо-

вагии зикргардида азнавтшақтӣи таракқиёти кишоварзӣ, ташкили ҳоҷагҳои дехқонии оилаӣ ва ба таври ройгон ба дехқонии супоридани сертификатҳои ҳуқуқи истифодаи замиро идома дода, ба сам-

ти нави фаъолият, яъне барасмиқатсияи сертификатҳои ҳуқуқи ба китъаҳои замин надиҳавлӣ, ҳоҷагҳои ёрирасонӣ шахсӣ ва дигар амволи ғайриманқул дар шахру ноҳияҳои озмонӣ шурӯъ менамояд.

Хадлофҳои асосии лоиҳа дар марҳилаи нав мусоидат кардан ба васеъ намудани доираи азнавтшақтӣи таракқиёти кишоварзӣ ва дар заминаи онҳо таъсис додани ҳоҷагҳои дехқонии оилаӣ ва инфиродӣ, дар шахру ноҳияҳои пилотӣ шурӯъ намудани корҳои бақайдгирӣ китъаҳои замин надиҳавлӣ, ҳоҷагҳои ёрирасонӣ шахсӣ ва дигар амволи ғайриманқул, мусоидат кардан ба ҷорӣ намудани системаи

моҳвораии координатҳо

(GPS) дар қаламравӣ ҷумҳурий, ки инқирати меҳнаҳ, корҳои геодезӣ, заминсозӣ, харитасозӣ ва бақайдгирӣ ба воситаи технологияи электронӣ иҷро карда шаванд, гузаронидани ҷорабиниҳои иртилоотӣ- маъри-

фатӣ дар байни аҳолии дехот оид ба масъалаҳои ҳуқуқӣ, дастгирӣи барқарорсозии шабакаҳои обёрӣи дохилӣи ва мусоидат ба ташкили асосиатсияҳои истифодабарандагони об мебошад.

Маркази тавассути ҳафт маркази кадастри заминии минтақавӣ- Ваҳш, Рашт, Ҳисор, Зарафшон, Бадахшон, Хуҷанд ва Кӯлоб дар маҳалҳо лоиҳаҳо татбиқ менамояд. Шумораи умумии сертификатҳои ба дехқонии супоридашуда дар ин давра 10 ҳазору 77 адалд ва аз аввали татбиқии лоиҳа бошад, 43 ҳазору 386 адалд ташкил медеҳад.

Фирӯза ҲАБИУЛЛОЕВА,
«Садои мардум»

-Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар нисбонаи аввали соли ҷорӣ оид ба идоракунӣ самараноки молияи давлатӣ ва иҷрои Бучети давлатӣ қори муайяноро ба анҷом расонид,- гуфт муовини аввали вазири молияи ҷумҳурий Ҷамолиддин Нуралӣев.

Дар ин давра нишондиҳандаҳои макроникосӣ мусбӣ арёбӣ гардида, ҳаҷми Маҷмуи Маҳсулоти Дохилӣ бо афзоиши реалии 7,4 Ҷоиз ба 13,8 млрд. сомонӣ баробар гардид, ки нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта 2,7 млрд. сомонӣ зиёд мебошад.

Дар нисбонаи аввали соли ҷорӣ меъёри таваррум мӯътадил ниғоҳ дошта, ба 2,5 Ҷоиз баробар гардид.

Дар натиҷаи таъминии идоракунӣи самараноки молияи давлатӣ, иҷрои Бучети давлатӣ

СОДИРОТ ҚОҲИШ ВОРИДОТ АФЗОИШ ЁФТ

Аз суҳабронии раиси Бонки миллии Тоҷикистон Абдучаҳбор Ширинов маълум гардид, ки дар нисбонаи ҳамаи равон, бинобар қоҳиш ёфтани фишорҳои таваррум ва таъсири омилҳои беруна, рушди мӯътадили иқтисодӣи низоми бонкии мамлакат ба назар расид.

Шурои иҷроияи Хазинаи Байналмилалӣи Асър (ХБА) шарҳи шаъмуни нишондиҳандаҳои иқтисодии Тоҷикистонро дар доираи Барномаи «Механизми васеи қарзидхӣ» анҷом дода, дар қаласаи наватбии худ, ки аввали моҳи майи соли равон баргузори гардида буд, ба қомеъҳои ҷумҳурий баҳон баъалд дод.

Дар нисбонаи аввали соли ҷорӣ гардиши савдон ҳориҷӣ ба 2429,2 млн. долларӣ ИМА баробар ва нисбат ба ҳамаи давраи соли қаблӣ 9,7 Ҷоиз зиёд шудааст. Аз ҷумла содирот 2,5 Ҷоиз қоҳиш ёфта, воридот бошад, 15,1 Ҷоиз зиёд гардид.

Бо мақсади дар сатҳи мӯътадил ниғоҳ доштани ҳаҷми пул дар мӯиомилт Бонки миллии Тоҷикистон мӯддати шаш моҳи аввали соли ҷорӣ сӯбаси мутавозирии пулиро қарзиро пеш гирифта, вобаста ба он истифодаи босамари востнаҳои пулро ба роҳ монд. Аз ҷумла дар ин давра, бо назардошти паст гардидаи фишорҳои таварруми меъёри ботзамвил тадричан аз 9,8 то 8,0 Ҷоизи солона паст карда шуд.

Ҳамчунин баҳри бехтар намудани пардохтҳои низоми бонкӣ, дастгирӣи баҳши воқеии иқтисодиёт ва мусоидат ба рушди соҳаи қарзидхӣ, меъёри захираҳои ҳатмӣ барои насардоҳҳо бо пули миллии 2,0 банди Ҷоизӣ ва бо асори ҳориҷӣ 1,0 банди Ҷоизӣ паст карда шуда, мутаносибон дар сатҳи 5,0 Ҷоизи солона муқаррар гардидаанд.

Баҳияи қарзҳои низоми бонкӣ дар давраи ҳисоботӣ 4,2 Ҷоиз зиёд гардида, ба 4,6 млрд. сомонӣ расид. Агар ба таркиби он назар андозем, 39,8 Ҷоизро қарзҳо бо пули миллии ва 60,2 Ҷоизи боқимондари қарзҳо бо асори ҳориҷӣ ташкил медеҳанд.

Далер МЕРҶАНОВ, **«Садои мардум»**

Нишаст матбуотии Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи гражданин назди Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро раиси кумита Ҳайридин Абдурахимов пеш бурда, яқоя ба дигар масъулону мутахассисони соҳа ба саволҳои сержумори хабарнигорион ҷавоб гардониданд.

Маълум гардид, ки дар нисбонаи аввали соли 2012 дар ҷумҳурий 280 (нисбонаи аввали соли 2011-ум -78) ҳолати фавқулоддаи дорон ҳусусияти табиӣ ба амал омадааст, ки дар натиҷаи онҳо 25 (нисбонаи аввали соли 2011-ум -8) нафар одамон ба ҳалокат расиданд.

Аз офатҳои табиӣ дар ҷумҳурий 835 адалд ҳонаҳо ба маблағи 43 млн. 815 ҳазору 200 сомонӣ зарар дида, аз ҷумла 204 адалд ҳонаҳо пурра хароб гардидаанд.

Маблағи ҳисороти аз ҳодисаҳои фавқулодда 57 млн. 748 ҳазору 500 сомониро ташкил дод, ки дар муқоиса бо ҳамаи давраи соли гузашта панҷох Ҷоиз камтар аст. Ҷил нафар шаҳрвандон аз бехатиётӣ дар ин давра қанҷомӣ шиноварӣ дар оби дарёҳо, обанборҳо ва қулоҳи гарм гардидаанд.

Наҷотдиҳандагони қасбии кумита дар 272 амалиётҳои қутқуқӣ- наҷотдиҳӣ иштирок ва 834 нафарро наҷот дода, 67 ҳасадро дарёфт намуданд. Аз 300 ҳоҷагии муҳоҷирони экологӣ 98 ҳоҷагӣ ба ҷойҳои бехавф қучонида шуданд. Ҳайати пурраи кумита дар

Дар шаҳри Исфара филиали Донишгоҳи технологӣ таъсис ёфт

нишҷӯёни Донишгоҳи технологӣи Тоҷикистон пешкаш намуданд. Дар раванди иҷрои барномаи тарбияи кадрҳои илмӣ- педагогӣи дастовардҳои назарраси донишгоҳи метавон зикр кард. То ин дам як нафар рисолаи докторӣ ва чор нафар рисолаҳои номзадиро ҳимоя кардаанд. Инчунин аз оғози соли таъминии ҷорӣ аллакай се нафар омӯзгори филиали Донишгоҳи технологӣи Тоҷикистон дар шаҳри Кӯлоб низ ба ҳимояи рисолаҳои номзадӣ хеш шарарёбӣ гардидаанд.

Дар давоми моҳҳои апрел- июли соли равон ҳайати устодон донишҷӯёни Донишгоҳи технологӣи Тоҷикистон дар роҳбари беруна, ки таълимҳои доир ба қучаи Неъмат Қарабев пайваст мекунад, қорҳои зиёди ободонири иҷро карда, онро зёбои дилнишини гардониданд. Шонистаи зикр аст, ки дар раванди иҷрои ин қорҳо қормандони ҷавони донишгоҳи чандин маротиба хашарҳо доир намуда, сахми худро гузоштанд,- гуфт дар поёни нишаст Н. Шоев.

Ф. ҲАБИУЛЛОЕВА, **«Садои мардум»**

МАЪРИФАТИ ҲУҚУҚИИ МАРДУМО БАЛАНД БАРДОРЕМ

-Баланд бардоштани маърифати ҳуқуқии мардум яке аз самтҳои асосии фаъолияти қормандони Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аст. Дар ин робита мутахассисони вазорат ва сохторҳои зертебон он дар ташкилоти қорхонаҳо, муассисаҳо ва шахру дехот давоми шаш моҳи аввали соли ҷорӣ 1592 вохӯриву сӯҳбатҳо гузаронида, ҳамзамон тавассути радио ва телевизион баромадҳо ташкил карда, дар матбуот мақолаҳо дарҷ намуданд,- ибзор дошт вазири адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Рустам Менглиев ва афзуд:- Таъри маълум аст, Барномаи таълим ва тарбияи ҳуқуқии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2009-2019 қабул гардида, мавриди амал қарор доданд. Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати иҷрои ин барнома нақшаи маҳус таҳия карда, қорбаниҳо мегузаронад.

Зимини пешкашии маълумот ва ҷавоб ба саволҳои марбута вазири оид ба фаъолияти адвокатҳои вақолатдор ибзор дошт, ки мӯтибони Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намуноҳои фаъолият» ба 23 нафар ҳуқуқшинос барои фаъолияти адвокатҳои вақолатдор иҷозатномаи дода шуд, ки аз ин шумора мӯҳлати амали иҷозатномаи чор нафар адвокатҳои вақолатдор дарда карда шуд.

Яке аз баҳшиҳои системаи адлияи нотариати давлатӣ мебошад. Идораҳои нотариати давлатӣ дар давраи ҳисоботӣ 268 984 амалиёти нотариалиро ба расмӣят дароварданд, ки аз ин фаъолият ба бучети давлат 16 миллиону 645 ҳазору 338 сомонӣ бочи давлатӣ ворид гардид, ки нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта 1 583 023 сомонӣ зиёд мебошад.

Аз тарафи мақомоти сабти асоси ҳолати шаҳрвандӣ давоми шаш моҳ 219 937 аснод, аз ҷумла 93 647 сабти таваллуд, 42 180 сабти ақди никоҳ ба қайд гирифта шуд.

Дар нишаст хабарнигорион ба ваъзи маҳбасхонаҳои кишвар ва муомила бо маҳбусон, фаъолияти адвокатҳо, қуччати «Аҳдномаи никоҳ» марок зохир намуданд.

Б. ҚАРИМЗОДА, **«Садои мардум»**

ИДОРАКУНИИ МОЛИЯИ ДАВЛАТӢ САМАРАНОК БУД

ба андозаи 102,4 Ҷоиз таъмин ва ба он зиёда аз 4287,2 млн. сомонӣ маблағ ворид гардид, ки нисбат ба нақша 100,3 млн. сомонӣ ва нисбати ҳамаи давраи соли гузашта 330,0 млн. сомонӣ зиёд мебошад.

Иҷрои нақшаи даромади бучети ҷумҳурий-явӣ дар ин давра 100,2 Ҷоиз, бучетҳои маҳалӣ аз ҳисоби сарчашмаҳои дохилӣ ба андозаи 108,0 Ҷоиз ба бучети сугуртаи иҷтимоӣ ва нафақа аз ҳисоби андозии иҷтимоӣ 103,6 Ҷоизи нақшаро ташкил додааст.

Мутаассифона, дар ин давра ба бучет 126,0 млн. сомонӣ, аз ҷумла аз ҳисоби андоз (аз ғуруҳи пахтаву алюминий)-19,2 млн. сомонӣ, андоз аз маҳсулоти қоркардшуда - 1,6

млн. сомонӣ, воридоти ғайриандозӣ -23,7 млн. сомонӣ ва ақснҳо - 81,6 млн. сомонӣ ворид нагарид.

Дар нисбонаи аввал афзоиши бақияпулҳои андоз нисбонаи ба 1 январи соли 2012-ум 85 млн. сомонири ташкил дода, ҳаҷми онҳо ба 1 июни соли ҷорӣ ба 616,4 млн. сомонӣ баробар гардидааст.

Қисми ҳароҷоти Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар нисбонаи ҳамаи соли ҷорӣ 92,3 Ҷоиз иҷро гардида, ки ин нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта 211,4 млн. сомонӣ зиёд мебошад.

Д. АБДУЛЛО,
«Садои мардум»

-Қисми даромади бучети ноҳия 135 Ҷоизро ташкил намуда, ба бучет 1815306 сомонӣ маблағи иловатӣ ворид гардид. Ба фонди стабилизатсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ин ҳисоб 363061 сомонӣ пардохт шуда, 1452245 сомонии боқимонда барои рушди иқтисодӣи иҷтимоӣи соҳаҳои ҳоҷагии халқи ноҳия равона мешавад,- гуфт раиси ноҳияи Шаҳринав Исмаилолло Зайдов.

КИШТ ДАР ЗАМИНҲОИ ЛАЛӢИ 4000 ГЕКТАР ЗИЁД ШУД

Ҷамъунини зикр кард, ки бо мақсади дастгирӣи баҳши воқеии иқтисодиёт ва соҳибқорони хурд миёна ба ҳоҷагҳои кишоварзӣ ва соҳибқорони инфиродӣ бонҳоҳо ва ташкилотҳои хурди қарзидхӣ 12 млн. сомонӣ қарз доданд.

Соҳаи кишоварзӣ аз ҷумлаи соҳаҳои асосии истеҳсолот маҳсуб ёфта, дар ин соҳа беш аз 4800 нафар аҳолии ноҳия қор мекунад. Тӯли нисбонаи аввал қамғи маҳсулоти кишоварзӣ 25504, 3 ҳазору сомониро ташкил дод, ки нисбати ҳамаи давраи соли гузашта 45,3 ҳазору сомонӣ зиёд аст.

- Бо баробар бо заминҳои обӣ, имсол аз заминҳои лалӣ хеле мақсадноку пурманфиат истифода қардем,- ибзор дошт Исмаилолло Зайдов ва илова кард:- Бо мусоид омадани ҳаво дар 4649 гектар заминии лалӣи ғалладона, 2026 гектар зағер ва 376 гектар ползӣи кишт шуд, ки нисбати соли гузашта 4000 гектар зиёд мебошад.

Омодагӣ ба тирамоҳи зимистон ҳуб аст. Ҳоло муассисаҳои маориф, тандурустӣ ва фарған 350 тонна анғишт, 100 метри мукабаб ҳезум захира қардаанд.

Давоми нисбонаи аввали соли ҷорӣ назар ба ҳамаи давраи соли гузашта дар ноҳия сад маърақа ҳам гузаронида шуда бошад ҳам, ҳароҷоти умумии онҳо 62 ҳазору сомонӣ зиёд шудааст ва баъади асосии он болоравии нарх дар бозорҳо мебошад.

Абдулҷамид МУРОДОВ, **«Садои мардум»**

МИҚДОРИ НЕРУҶОҲОИ ХУРД МЕАФЗОЯД

-Дар ШСХК «Барки Тоҷик» дар нисбонаи аввали соли 2012 истеҳсоли энергияи барқ 7264,1 млн.кВт/ соатро ташкил дод, ки дар маҷмӯъ ҳаҷми истеҳсоли энергияи барқ нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта 464,4 млн.кВт/соат зиёд мебошад. Дар доираи «Барномаи сохтмони неруҷоҳои барки обии хурд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз ҳисоби маблағҳои Бонки Исломин Рушд ва саҳмгузори ШСХК «Барки Тоҷик» як қатор НБО-ҳои хурд сохта, ба истифода дода шуданд, ки дар маҷмӯъ 271 адалд ташкил медеҳад. Аз ин миқдор 14- тои он дар мувозиҳои ширкат қарор доданд. Дар нисбонаи аввали соли 2012 аз ҷониби НБО-ҳои хурд 2,2 млн. кВт/соат энергияи барқ истеҳсол қардидааст,- гуфт раиси ШСХК «Барки Тоҷик» Абдулло Ёров.

Ҳамчунин Муассисаи давлатии «Маркази идораи лоиҳаҳои баҳии элктроэнергетика» дар нисбонаи аввали соли ҷорӣ 5 лоиҳаи баҳии элктроэнергетикиро амалӣ менамояд.

Мақсади амалӣ намудани лоиҳаҳо аз таъминии бозғимоди қувваи барқ дар як қатор маҳаллаҳои қалони хурди аҳолинишин ва истифодаи захираҳои гидроэнергетикӣи дарёҳо, васеъ ва таҷдид намудани системаи интиқоли барқи дохилӣ, паст кардани талафоти қувваи барқ ва бехтар намудани таъминоти қувваи барқ дар минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон иборат мебошад.

Таъқид гардид, ки дар фасли зимистон баъзан НБО-ҳои хурд аз сабаби аҳадӣ, қамшавии об ва аз қор баромадани барномаҳои компютери худқор душворӣ мекашанд. ШСХК «Барки Тоҷик» барои баланд бардоштани самаранокии НБО-ҳои хурд дар назди сохторҳои шабақаҳои барқие, ки дар тобеиати худ ҳаҷми гуна неруҷоҳо доранд, ғуруҳҳои таъмирӣи ташкил намуда, аз ин ҳисоб 34 мутахассисро бо ҷойи қори нав таъмин намуд.

Бо мақсади бехтар намудани ваъзи молияӣи ширкат ба ҷамъовари маблағҳо аҳаиятии ҷиддӣ медеҳад. Дар шаш моҳи соли ҷорӣ маблағи ҷамъоварида 86,3 Ҷоизро ташкил медеҳад, ки нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта 8,1 Ҷоиз зиёд мебошад.

MAZARS

ОТЧЕТ НЕЗАВИСИМЫХ АУДИТОРОВ

АКЦИОНЕРАМ И ПРАВЛЕНИЮ ЗАО «ФОНОБАНК»

Закключение о финансовой отчетности

Мы провели аудит прилагаемой финансовой отчетности *Закрытого Акционерного Общества «Фонобанк»*, которая включает в себя отчет о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2011 года, и соответствующие отчеты о совокупном доходе, движении денежных средств и об изменениях в акционерном капитале за год, закончившийся в указанную дату, а также краткое изложение основных принципов учетной политики и прочих примечаний к данной финансовой отчетности.

Ответственность руководства за подготовку финансовой отчетности

Ответственность за подготовку и достоверность представленной отчетности лежит на руководстве *ЗАО «Фонобанк»*. Данная ответственность включает создание, внедрение и поддержание системы внутреннего контроля за подготовкой и достоверным представлением финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений ни вследствие злоупотреблений, влияющих на финансовую отчетность, ни вследствие ошибок. За выбор и применение надлежащей учетной политики, а так же применение обоснованных обстоятельствами бухгалтерских оценок.

Ответственность аудитора

Наша обязанность состоит в выражении мнения о достоверности данной финансовой отчетности на основании проведенного нами аудита. Мы провели аудит в соответствии с Международными стандартами аудита. Данные стандарты требуют от нас соблюдения этических норм, а также планирования и проведения аудита с целью получения достаточной уверенности в том, что финансовая отчетность не содержит существенных искажений.

Аудит включает в себя проведение процедур, необходимых для получения аудиторских доказательств в отношении числовых показателей и примечаний к финансовой отчетности. Выбор надлежащих процедур основывается на профессиональном суждении аудитора, включая оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности вследствие финансовых злоупотреблений или ошибок. Оценка таких рисков включает рассмотрение системы внутреннего контроля за подготовкой и достоверностью финансовой отчетности с целью разработки аудиторских процедур, применимых в данных обстоятельствах, но не для целей выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля. Аудит также включает исследование принципов бухгалтерского учета и существенности оценок, подготовленных руководством, а также оценку общего представления финансовой отчетности.

Мы считаем, что проведенный нами аудит представляет достаточную основу для выражения нашего мнения.

Мнение аудиторов

По нашему мнению, финансовая отчетность дает правдивое и достоверное отражение финансового положения *ЗАО «Фонобанк»* по состоянию на 31 декабря 2011 года. А также результатов его финансово-хозяйственной деятельности и движения денежных средств за указанный период, истекший на указанную дату в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности.

г. Душанбе, 30 июня 2012 г.

Директор
ООО «Мазарс»
Муминов Ф.К.

Mirzo Tursunzoda street, 401 office, Business Center "Poytahr", Dushanbe, Tajikistan
+992 (44) 640 41 41 • Fax +992 (44) 640 51 51 • www.mazars.tj

ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ФОНОБАНК»
Финансовая отчетность, подготовленная в соответствии с МСФО за год, завершившийся 31 декабря 2011 года
(Сомони)

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ

На 01 января 2012 года

	Прим.	На 01 января 2012	На 01 января 2011
АКТИВЫ			
Наличность	5.1	5 185 821	6 153 300
Остатки на счетах в Национальном Банке Таджикистана	5.2	14 741 605	36 900 936
Размещенные средства в других банках	5.3	4 253 122	5 814 717
Долгосрочные инвестиции – акции предприятий РТ	5.4	2 193 611	2 193 611
Средства клиентам, нетто	5.5	114 675 753	110 863 948
Имущество и оборудование, нетто	5.6	16 937 881	13 408 457
Прочие активы	5.7	12 572 529	5 051 410
Отложенный актив по налогу на прибыль	5.12	1 120 997	1 656 625
ИТОГО АКТИВОВ		171 681 319	182 043 004
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Средства других банков	5.8	12 036 076	10 902 773
К оплате Национальному Банку Таджикистана	5.9		8 500 000
Средства государственных учреждений	5.10	1 676 584	2 300 000
Депозиты клиентов	5.11	129 026 427	133 906 515
Прочие обязательства	5.13	973 783	491 754
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		143 712 870	156 101 042
КАПИТАЛ			
Акционерный капитал	5.14	25 000 000	21 279 000
Резерв переоценки имущества	5.15	6 032 972	6 142 427
Нераспределенная прибыль прошлых лет	5.17	(5 803 699)	(1 067 265)
Общий резерв	5.16	2 481 264	1 948 599
Нераспределенная прибыль текущего года	5.17	257 912	(2 360 799)
ИТОГО КАПИТАЛА		27 968 449	25 941 962
ИТОГО КАПИТАЛА И ОБЯЗАТЕЛЬСТВ		171 681 319	182 043 004

От имени Правления Банка:

Председатель Правления
Курбонов С. Х.

Главный бухгалтер
Обидов С. И.

ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ФОНОБАНК»
Финансовая отчетность, подготовленная в соответствии с МСФО за год, завершившийся 31 декабря 2011 года
(Сомони)

ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ

за год, закончившийся 31 декабря 2011 года

	Прим.	Год, закончившийся 31 декабря 2011 года	Год, закончившийся 31 декабря 2010 года
Процентный и прочий доход	4.1	23 565 549	30 459 919
Процентный расход	4.1	(21 176 077)	(19 568 279)
Чистый процентный доход		2 389 472	10 891 640
Доход от комиссии и услуг	4.2	6 390 922	4 150 532
Расходы по комиссии и услугам	4.2	(215 987)	(159 584)
Чистый доход от комиссий и услуг		6 174 935	3 990 948
Чистый доход (расход) от операций с инвальной	4.3	(2 825 425)	(358 303)
Прочий операционный доход	4.4	30 201	23 097
Прочий чистый доход		(2 795 224)	(335 206)
Всего доход за вычетом процентного расхода		5 769 183	14 547 382
Операционные расходы	4.5	(8 569 932)	(6 580 548)
Расходы по сомнительной и безнадежной задолженности	5.5	3 159 539	(10 575 511)
Прибыль до вычета налога		358 790	(2 608 677)
Расходы по налогу на прибыль	4.6	100 878	247 878
Чистая прибыль за период		257 912	(2 360 799)
Прочий совокупный доход			
<i>Переоценка ОК</i>			2 913 921
Итого прочий совокупный доход за период			2 913 921
Итого совокупный доход за период		257 912	553 122

От имени Правления Банка:

Председатель Правления
Курбонов С. Х.

Главный бухгалтер
Обидов С. И.

ГАЛЕГА-НОВА ДАВОИ НАВИ БЕЗАРАР БАР ЗИДДИ ДИАБЕТИ КАНД

Дар ҷаҳони муосир беморон ҷишӣ мекунанд, ки ҳангоми табобат то ҳадди имкон аз воситаҳои синтетикӣ камтар ва аз ғиёҳи фитопрепаратҳо бештар истифода баранд. Охир воситаҳои химикӣ як ҷойи касро шифо бахшад, ба ҷойи дигар зарар мерасонад. Бехуда нест, ки дар кишварҳои рушдакдор ба доруҳои химикӣ танҳо дар сурати зарурати саҳт ру мероранд (агар нарқоз, воситаҳои саҳтӣ, таскилбаҳои пурӯз ва ғайра даркор шаванд). Инро ба инобат гирифта, корҳои илмӣ-тадқиқотӣ «Биолит»-и Федератсияи Россия воситаи универсалии босамаро дар шаки хурушаҳо бо номи «ГАЛЕГА-НОВА» коркард намудааст. ГАЛЕГА-НОВА барои

-табобати бемории диабети қанди навъҳои 1-2 ва пайтаъсириҳои (осложнение) он; -таъсири диабети қанд ба чашмон, гурдаҳо, пойҳо; -шаклиҳои туноғии фарбеҳӣ, бемории варикоз; -тарбод (ревматизм) ва мафосил (подагра) истифода бурда мешавад. -шахони бо инсулин вобаста ҳам метавонанд истифода баранд. Инчунин таъсири зиддиисклерозӣ дошта, рағу пайвандҳоро мустақиман мекунанд; -Сатҳи глюкоза ва холестеринро дар хун паст мекунанд.

Барои муштаракони диабети қанд истеъмол намудани ГАЛЕГА-НОВА, имкон медиҳад ба маротиба истифодаи доруҳои химикӣ кам намоед. Ҳангоми истифодаи ГАЛЕГА-НОВА, шахси дардида бехудии саломатияшро баръало ҳис хоҳад кард. Истеъмол: дар як рӯз се бор 1-қошқайи 20 дақиқа пеш аз хӯрок дар 100 мл оби гарм омехта нӯшед. Давомнокӣ истеъмол аз 30 то 90 рӯз. Танавфуз ду-се ҳафта ва тақриб то ду-се бор дар 1 сол. Ба номгуӣ «100 маҳсулоти бехтарини Россия» дохил шудааст. Аз доруҳонаҳо харидорӣ намоед. Тел: ш. Душанбе 918-47-83-83, вилоти Суд ва ноҳияҳои он: 985-33-33-17. Нарҳаш аз 33-45 сомонӣ

инкишофшро пешгирӣ кардан мумкин аст. СУРХРЕША қумакӣ пурӯз мерасонад, ба пурра ҳоли шудани пешбод мусоидат менамояд, зудии пешбодиро, хусусан шабона, кам мекунанд. ТАВРЕ МАЛУМ аст, бисёр вақт қоҳишҳои фальопҳои ҷинсӣ сабабгори шикастиҳои ҳаёти мегардад. СУРХРЕША - ғиёҳи шифои босамар бо таъсири нарму мулоим ба барқароршавии фальопии ҷинсии мардон таъсир медиҳад. Тарзи истеъмол: Шишча 50 мл бо қарқароз рӯзе ду бор ба тағи забон 10-20 ҷақра чакконда истеъмол намоянд. Даври истеъмол - 1 моҳ. СУРХРЕША (КРАСНЫЙ КОРЕНЬ) дар таркиби спирт ва қанд надорад, бинабар ин ба фарқ аз маҳсулоти дигар истеҳсолкунандагон барои шахси гирифташро ба як қатор бемориҳо, аз қабили диабет, атеросклероз, фарбеҳӣ ва ғайра зарар надорад. РАҚАМ БАРОИ АПОКА: ш.Москва (495) 921 44 54, www.merkana.ru ш. Душанбе 918 47 93 93

Аз доруҳонаҳо харидорӣ намоед. Аз доруҳонаҳо харидорӣ намоед. Аз доруҳонаҳо харидорӣ намоед.

БОРОВАЯ МАТКА - ҳаҷест барои занҳо, зеро дар навбати аввал он ба узвиҳои занона таъсир мерасонад. Вале бо ин хусусиятҳои шифои ғиёҳ маҳдуд намешавад, бехуда нест, ки мардум БОРОВАЯ МАТКА -ро «давои чил дард» мекӯнанд. Ин растани аз қадим дар тибби мардумӣ кор бурда мешавад. Дар солҳои охир тибби анъанавӣ ҳам аз он ҳангоми табобати бемориҳои гинекологии илтиҳоби фальопона истифода мебаранд. Ғайр аз ин, он ҳангоми табобати комплекси бенаслӣ, хунравихо аз бачадон, токсикоз, вайроншавии давраи ҳайз, ҷасдидаи батну найхо, ҳалалдоршавии гузарии аз найчаҳои бачадон истифода мешавад. БОРОВАЯ МАТКА таъсири пешбодон дошта, ҷини табобати равандҳои илтиҳоби дар гурдаҳо ва пешбодон самарабахш аст. Ғиёҳи БОРОВАЯ МАТКА қори тамоми системаи ҷинсӣ ва пешбодони занро беҳ мекардонад. Маҳсулоти БОРОВАЯ МАТКА дар асоси технологияҳои баланд истеҳсол шудааст, таъсириро ба батареяи ӯ аз ғиёҳҳои хуш қардашудаи БОРОВАЯ МАТКА 3-4 маротиба афзалиятноктар аст. Тарзи истеъмол: Калонсолон ва кудакони аз 14-сола боло рӯзе 2 бор ба тағи забон 10-20 ҷақра чакконда, истеъмол намоянд. Даври истеъмол - як моҳ. БОРОВАЯ МАТКА дар таркиби спирт ва қанд надорад, бинабар ин барои гирифташро ба як қатор бемориҳо, аз қабили диабет, атеросклероз, фарбеҳӣ ва ғайра зарар надорад. Аз доруҳонаҳои «ГАНТ» пурсон шавед. Телефон барои маълумот: ш. Душанбе, 918-47-93-93, вилоти Суд ва ноҳияҳои он 988-80-88-85. Истеҳсолкунанда: ООО «Мерца» Федератсияи Россия.

НИШОНИИ МО: ш.Душанбе, Ҳибони Саъдии Шерозӣ 16. ТЕЛЕФОНОҲО: қабулгоҳ - 238-53-71; Сармуҳаррир - 238-56-03; факс - 221-36-04; муовини якум, роҳбари шабакаи муҳбириҳои маҳсус - 238-54-52; котиби масъул - 238-59-32; муҳаррири шӯъбаи иттиҳодиёӣ ва иттиҳодиёӣ - 238-58-95; муҳаррири шӯъбаи сотори дарахтӣ, конунозорӣ ва тарғиботи ҳуҷҷӣ - 238-52-97; шӯъбаи маънавият, иттиҳодиёҳои ҷамъиятӣ ва нисоти кор - 238-58-93; муҳаррири шӯъбаи номҳо, аҳбор, муносибатҳои байналумӣ ва робита бо ҷомеа - 238-58-91; муносиб - 238-53-49; шӯъбаи аъло - 238-54-57; муҳбириҳои маҳсус дар Ҳуҷанд - 91-700-48-02, ВМКБ - 93-592-70-46, Қирғонтеппа - 91-931-11-61, Қулоб - 95-166-90-72, Истаравшан 2-61-08, ПОЧТАИ ЭЛЕКТРОНИИ МО: sadolmardum@yandex.ru

Ба ҷолаш 27 июли соли 2012, соати 14.40 иҷозат дода шуд. Адаби нашр 24137 нусха

Наибатдорони шумора Д. Мераонов ва Б. Қаримов

Тарроҳони компютер И. Самоҳи ва Н. Исмоилова

САРМУҲАРИР
Ҷумъаҳои НАБОТОВ
«САДОИМАРДУМ» - ба забони тоҷикӣ.
Муассис - Маҷлис Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон.
Рӯзнома ба тарзи офсет дар КВД КТН «Шарқи озор», Ҳибони Саъдии Шерозӣ 16, ҷон шудааст.
ИНДЕКСИ ОБУНА - 68852

ҲАЙАТИ ТАҲРИРИЯ:
Неъматулло Солеҳов,
Абдулҷамид Муродов,
Аъзам Мусоев, Тилло
Некҷамамов, Далер Мер-
ганов, Бурҳониддин Ка-
римов
Рӯзномаи «Садои мардум» 29 октябри соли 2010 дар Вазорати фарҳанг
Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нав сабти ном шуд. Рақами қайд 0005/рз

Дар «Садои мардум» ба хотири чанданде-
шай матолибе низ нашр мешавад, ки идораи
рӯзнома зимнан метавонад бо муаллифони ҳама-
қанда набошад ва маъсулияти онро ба душ нагир-
ад. Ҳаҷми мавод (ғайр аз мақолаҳои расмӣ ва
супоришӣ) бояд аз шаш саҳифаи дунтервалӣ
зиёд набояд. Дастнависҳо ва суратҳо ба муал-
лиф пас гардидаи намешавад.

НИШОНИИ МО: ш.Душанбе, Ҳибони Саъдии Шерозӣ 16. ТЕЛЕФОНОҲО: қабулгоҳ - 238-53-71; Сармуҳаррир - 238-56-03; факс - 221-36-04; муовини якум, роҳбари шабакаи муҳбириҳои маҳсус - 238-54-52; котиби масъул - 238-59-32; муҳаррири шӯъбаи иттиҳодиёӣ ва иттиҳодиёӣ - 238-58-95; муҳаррири шӯъбаи сотори дарахтӣ, конунозорӣ ва тарғиботи ҳуҷҷӣ - 238-52-97; шӯъбаи маънавият, иттиҳодиёҳои ҷамъиятӣ ва нисоти кор - 238-58-93; муҳаррири шӯъбаи номҳо, аҳбор, муносибатҳои байналумӣ ва робита бо ҷомеа - 238-58-91; муносиб - 238-53-49; шӯъбаи аъло - 238-54-57; муҳбириҳои маҳсус дар Ҳуҷанд - 91-700-48-02, ВМКБ - 93-592-70-46, Қирғонтеппа - 91-931-11-61, Қулоб - 95-166-90-72, Истаравшан 2-61-08, ПОЧТАИ ЭЛЕКТРОНИИ МО: sadolmardum@yandex.ru

Ба ҷолаш 27 июли соли 2012, соати 14.40 иҷозат дода шуд. Адаби нашр 24137 нусха

Наибатдорони шумора Д. Мераонов ва Б. Қаримов

Тарроҳони компютер И. Самоҳи ва Н. Исмоилова